

МЕМЛЕКЕТ БАСШЫСЫ ВОЛОНТЕРЛЕР ФОРУМЫНДА СӨЙЛЕГЕН СӨЗІНЕН ҮЗІНДІ

Халқымыз «Ақыл – жастан» деп бекер айтпаған. Қазақстанның болашағы – осындай белсенді өрі жігерлі ұл-қыздарымыздың қолында. Бәріңізге «Жарайсыздар!» деп айтқым келеді.

Бабаларымыз жақыныға жанашыр болуды, табиғатты аялауды адамгершіліктің белгісі санаған. Әрдайым ынтымақ пен бірлікті сақтап, тату-тәтті өмір сүруді ұрпағына өсиет еткен. Пандемия кезінде еріктілердің ерлігіне бүкіл ел куә болды. Күрделі кезеңде мыңдаған волонтер алдыңғы шепте еңбек етті. Олар дәрігерлерге, тәртіп сақшыларына, мұғалімдерге, мұқтаж жандарға көмектесті. Алапат тасқын кезінде еріктілер құтқарушылармен бірге ортақ іске атсалысты. Апат күндері 50 мың волонтер табанды жұмыс істеді. Жалпы, мұндай мысалдар аз емес, көп.

Халқымыз «Жақсыны ісінен таны» деген. Сіздер қазақтың мейібан ұлт екенін іс жүзінде көрсетіп жүрсіздер. Баршаңызға мәлім, мен Мемлекет басшысы ретінде еріктілер қозғалысына ерекше мән беремін. Қазақстан «волонтер болам, қоғамдық іспен айналысам» деген әрбір азаматты қолдайды.

БІРІНШІ. Волонтерлік қызметте жаңа технологияларды кеңінен пайдалану керек.

Мен Жолдауымда Қазақстан үш жыл ішінде толық цифрлық ел болуға тиіс деген міндет қойдым. Соған сәйкес нақты жұмыс істеліп жатыр. Ел өмірінің барлық саласына озық технология тәсілдері, әсіресе, жасанды интеллект жүйесі енгізіле бастады.

ЕКІНШІ. Халықаралық ықпалдастықты арттыру міндеті тұр.

Қазақстан БҰҰ Еріктілер бағдарламасына атсалысып келеді. Бұл біздің азаматтарымызға жаһандық волонтерлік құрылымдарда бірегей тәжірибе жинақтауға мүмкіндік береді. Еріктілеріміздің осы Бағдарламаға алдағы уақытта да қатысуын қамтамасыз ету маңызды. Тәжірибе алмасуға және халықаралық деңгейдегі волонтерлік бастамаларды үйлестіруге арналған жаңа платформалар құру қажет деп санаймын. Қазақстан БҰҰ-мен қатар ШЫҰ, АӨСШК, ТМД секілді маңызды ұйымдар аясында еріктілер қозғалысын дамытып жатыр. Мәселен, биыл біздің бастамамызбен Қазақстанда Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына мүше елдер еріктілерінің алғашқы форумы өтеді. Өздеріңізге мәлім, еліміздегі Халықаралық еріктілер жылы «Орнықты келешек үшін бірге!» ұранымен өтуде. БҰҰ қолдауымен Астанада биыл сәуір айында өтетін Өңірлік экологиялық саммиті аясында волонтерлер үшін арнайы сессия ұйымдастыру жоспарланып отыр. Бұл іс-шара экология саласындағы үздік волонтерлік

Жалғасы 2-ші бетте

RESPUBLIKALYQ APTALYQ GAZET

АЙГАК

Gazet Qazaqstan Jýrnalistika Akademiasynyń "Altyn Juldyz", Qazaqstan Jýrnalister odaǵynyń Turar RYSQULOV jáne Sattar ERYBAEV atyndaǵy sylyqtarynyń, "Altyn júrek" sylyǵynyń iegeri

№05 /sársenbi/ 04 aqpan 2026 jyl

ЖАҢА КОНСТИТУЦИЯСЫНЫҢ ЖОБАСЫ ЖАРИЯЛАНДЫ

Конституциялық реформалар жөніндегі комиссия Қазақстан Республикасының жаңа Ата Заңының жобасын жариялады. Бұл құжат азаматтардан, саяси партиялардан, қоғамдық ұйымдар мен сарапшылардан түскен ұсыныстарды мұқият талдаудың, ашық қоғамдық талқылаулардың, сондай-ақ жаңа нормалар мен ережелерді жан-жақты өрі тиянақты пысықтаудың нәтижесінде пайда болды. Конституциялық реформа Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың Қазақстанда бір палаталы Парламент құру жөніндегі бастамасының негізінде туындады. Президент бұл идеяны 2025 жылғы 8 қыркүйекте өзінің халыққа арнаған жыл сайынғы Жолдауында елдің саяси жүйесін кешенді жаңғырту және жасанды интеллект дәуірінде Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық дамуына елеулі оң серпін беру мақсатында айтқан болатын.

2025 жылғы 8 қазанда Парламенттік реформаны іске асыру жөніндегі жұмыс тобын құру туралы өкімге қол қойылды. Оның құрамына белгілі құқықтанушы ғалымдар, сарапшылар, саяси партиялар мен қоғамдық ұйымдардың өкілдері кірді.

Алайда талқылауларға барлық белсенді азаматтар қосылып, өз пікірлері мен ұсыныстарын e-Otinish және eGov порталдары арқылы жолдай бастады. Осылайша, жаңа реформаны кеңінен өрі қарқынды талқылау шамамен алты айға созылды. Осы кезең ішінде Жұмыс тобы азаматтардан түскен екі мыңнан астам ұсынысты жан-жақты қарап, жүйелеп шықты.

2026 жылғы қаңтарда өткен Ұлттық құрылтайдың V отырысында Мемлекет басшысы атқарылған жұмыстың қорытындысын шығарып, алдағы өзгерістерге қатысты өз көзқарасын білдірді.

Қасым-Жомарт Тоқаев, сондай-ақ, парламенттік реформа аясында бастақыда Ата Заңның шамамен 40 бабына өзгерістер енгізу көзделгенін атап өтті. Алайда жұмыс барысында өзгерістер көлемі әлдеқайда ауқымды болатыны айқындалып, олар саяси және қоғамдық өмірдің көптеген өзге де қырларын қамтитыны белгілі болды.

2026 жылғы 21 қаңтарда Конституциялық комиссия құрылды. Оның құрамына Ұлттық құрылтай мүшелері, белгілі құқықтанушылар, орталық мемлекеттік органдардың жауапты қызметкерлері, БАҚ басшылары, мәслихат төрағалары, аймақтық қоғамдық кеңестердің өкілдері, сондай-ақ сарапшылық және ғылыми қауымдастық өкілдерін қоса алғанда 130 адам кірді. Осылайша, Комиссия құрамында Қазақстанның барлық әлеуметтік топтары мен аймақтары толық қамтылды.

Комиссияға Конституциялық Соттың Төрағасы Эльвира Азимова басшылық етеді. Мемлекеттік кеңесші Ерлан Қарин және Премьер-Министрдің орынбасары – Мәдениет және ақпарат министрі Аида Балаева оның орынбасарлары болып белгіленді.

«Комиссияның құрылуын секторлық өзгерістерден кешенді конституциялық трансформацияға өтудің көрінісі ретінде қарастыруға болады. Оның алдында ерекше миссия тұр. Ол – Ата Занда бір жағынан конституциялық

құрылыстың негізгі принциптерін сақтау, екінші жағынан қазіргі заманғы сын-қатерлерге лайықты көзқарасты білдіру мүмкіндігін қамтамасыз ету», – деп атап өтті алғашқы отырыста Конституциялық Соттың Төрағасы Эльвира Азимова.

Комиссияның барлық отырыстары толықтай ашық түрде өткізіліп, тікелей эфирде көрсетілді. Оның жұмысы БАҚ-та кеңінен және егжей-тегжейлі баяндалды. Өз пікірлерін, ескертпелерін және ұсыныстарын белгілі заңгерлер, құқық қорғаушылар, қоғамдық белсенділер, депутаттар, саяси зерттеушілер және басқа да сарапшылар білдірді.

Жұмыс барысында Комиссия мүшелері республиканың Ата Заңының барлық негізгі түзетулерін жан-жақты қарап шықты. Бұл түзетулер Конституцияның барлық бөлімдеріне және 77 бабына қатысты, яғни жалпы мөтінің 84%-ын қамтыды. Осылайша, Комиссия мүшелері Қазақстанның жаңа Конституциясын әзірлеу мәселесін алға тартты.

Қазақстан Республикасы Ата Заңының тұжырымдамалық өзгерістері мемлекеттің адамға бағдарланғанын арттыруға, Қазақстан халқына тән өзекті құндылықтар мен қағидаттарды көрсетуге, сондай-ақ республикадағы саяси институттар құрылымының тиімділігін арттыруға бағытталған.

Жаңа Преамбулада адам құқықтары мен бостандықтары алғаш рет мемлекеттің негізгі басымдығы ретінде жария етілді. Бірлік пен ынтымақтастық, ұлтаралық және дінаралық келісім Қазақстан мемлекеттілігінің негізі ретінде белгіленді.

Егемендік пен Тәуелсіздік, біртұтастық, аумақтық тұтастық өзгермейтін құндылықтар санатына жатқызылды.

Әділеттілік, Заң мен Тәртіп, табиғатқа ұқыпты қарау сияқты қағидаттар алғаш рет Конституция деңгейінде бекітілген.

Сонымен қатар, мемлекеттік биліктің бірден-бір бастауы және егемендіктің иесі Қазақстан халқы болып табылатыны бекітілген.

Ата Заңымыздың жаңа мәтінінің басты идеясы ретінде білім мен ғылым, мәдениет пен инновация анықталды. Бұл мемлекеттің болашағы минералды ресурстар мен табиғи байлықтармен емес, адами капиталмен және азаматтардың жетістіктерімен анықталатынын көрсететін түбегейлі маңызды бетбұрыс.

Тағы бір маңызды мағыналық бағыт – цифрландыру. Осыған байланысты Конституцияның жаңа мәтінінде алғаш рет азаматтардың құқықтарын цифрлық ортада қорғау туралы норма бекітілді.

Конституцияның жаңа мәтінінің басты ерекшелігі – адам құқықтарына бағдарлануы. Осылайша, адам құқықтары мен бостандықтары жаңа Преамбулада ғана бекітіліп қоймай, бүкіл Конституцияның ерекше басымдығы өрі мағыналық өзегі ретінде айқындалған.

Дін мен мемлекеттің ара-жігі нақты ажыратылып бекітіледі. Білім беру мен тәрбие жүйесінің зайырлы сипаты айқындалады.

Неке ер адам мен әйел адамның ерікті және тең құқықты одағы екендігі туралы ереже енгізіледі. Бұл шешім дәстүрлі құндылықтарды ең жоғары

құқықтық деңгейде қорғауға және әйелдердің құқықтарын қорғауды күшейтуге бағытталған.

Конституция жобасының негізгі новеллаларының ішінде мыналарды атап өтуге болады:

- 145 депутаттан тұратын және жаңа, кеңейтілген өкілеттіктерге ие бір палаталы жаңа Парламент – Құрылтай құрылады. Оны құру кезінде пропорционалды сайлау жүйесі қолданылады, ал депутаттардың өкілеттік мерзімі 5 жылды құрайды.

Пропорционалды жүйе партиялардың кадрлық саясатын дамытуға, олардың институционалдық рөлін арттыруға және саяси күштердің қоғам алдындағы жауапкершілігін күшейтуге ықпал етеді.

- Жаңа жалпыұлттық диалог платформасы – Қазақстанның Халық Кеңесі құрылады, ол Қазақстан халқы Ассамблеясы мен Ұлттық құрылтайдың стратегиялық функцияларын жалғастырады. Бұл Қазақстан халқының мүдделерін білдіретін, заң шығару бастамасы құқығына ие жоғарғы консультативтік орган болады.

- Вице-президент институтын құру. Ол ҚР Президентінің атынан Қазақстан мен шетелдердің қоғамдық-саяси, ғылыми және мәдени-ағартушылық ұйымдарымен өзара іс-қимыл жасасуды жүзеге асырады.

- Адвокаттық қызметке және адвокатураға арналған арнайы бап алғаш рет Конституцияда бекітіледі.

- Зияткерлік меншік құқығын қорғау қамтамасыз етіледі.

- Азаматтарға жаңа міндеттер жүктейтін немесе олардың жағдайын нашарлататын заңдарға, сол құқық бұзушылық үшін қайтадан жауапқа тартуға жол бермеуге тыйым салуды және кінәсіздік презумпциясы қағидаттарына, қоса алғанда, азаматтардың құқықтарына кепілдік күшейтіледі.

- «Миранда ережесі» бекітіледі.

Сонымен қатар, Қазақстанның жаңа Конституциясының жобасында ескірген терминологиялық аппарат мәселесі кешенді түрде шешілуде.

Еліміздің жаңа Ата Заңының мәтіні қалыптасқан мемлекеттік құрылымды, халықаралық беделді, адами капиталды, білім, ғылым және инновацияларды дамытудағы Қазақстанның айқын басымдығын атап көрсетеді, ол сенімді түрде болашаққа көз тастайды.

Сонымен қатар, мемлекеттік құрылымның қалыптасуына және Қазақстанның тарихи дамуында маңызды рөл атқарған қазіргі Конституцияға құрмет көрсетіледі.

Жалпы, Конституцияның жаңа редакциясының алғашқы жобасында Преамбула, 11 бөлім және 95 бап бекітілу ұсынылады.

Ұсыныстар қабылдау e-Otinish және eGov порталдары арқылы жалғасып жатыр.

Жаңа Конституция бойынша нақты шешімді еліміздің азаматтары жалпыұлттық референдумда қабылдайды.

Конституциялық комиссияның жұмысы жалғасуда.

Қазақстан Республикасының жаңа Конституциясының жобасы
<https://www.gov.kz/memleket/entities/ksrk/press/news/details/1152063?lang=kk>

ПРЕЗИДЕНТ ҚАСЫМ-ЖОМАРТ ТОҚАЕВ АЛМАТЫ ҚАЛАСЫНЫҢ ӘКІМІН ҚАБЫЛДАДЫ

Мемлекет басшысына қаланың әлеуметтік-экономикалық дамуы, сондай-ақ негізгі қала құрылысы мен инфрақұрылым жобаларының жүзеге асырылуы туралы баяндалды. Дархан Сатыбалдының айтуынша, былтыр қысқа мерзімді экономикалық индикатор 12,8 пайызға көтерілген. Мемлекет бюджетіне 6,6 триллион теңге салық пен міндетті төлемдер түскен.

Президентке қаланың бірнеше орталығын дамытуға бағытталған жаңа стратегиялық бастамалар таныстырылды. Аталған тұжырымдама аясында заманауи IT-инфрақұрылым, көпфункционалды іскерлік кешендер, сондай-ақ тұрғындардың демалысы үшін абаттандырылған рекреациялық аймақтар жасақталады. Яғни бұл жұртшылық жиі баратын орындарға айналады.

Қасым-Жомарт Тоқаевқа Алматы қаласының заманауи көлік жүйесін қалыптастыру жөнінде мәлімет берілді. Жүрдек қоғамдық көлік жүйелерін дамыту тұрғындардың жүріп-тұруына қолайлы жағдай жасап, қаланы орнықты дамытудың негізгі факторы болмақ.

Қала әкімінің айтуынша, Алматының Бас жоспарында ауаның еркін айналымын қамтамасыз етуді, шаһардың жоғары және орталық бөліктеріндегі шамадан тыс тығыз құрылысты тежеуді, сондай-ақ жасыл желектің аумағын үш есеге – 3 800 гектарға дейін

ұлғайтуды көздейтін шешімдер қарастырылған

Мемлекет басшысына 2025 жылы қала көшелері сапалы жарықтандырылып, қуаты екі есе артқаны жөнінде айтылды. Бұдан бөлек, қаланы абаттандыру, көгалдандыру, қоғамдық кеңістіктерді безендірудің бірыңғай стандартына сәйкес саябақтар мен көшелерді жаңғырту шаралары жоспарланған.

Сонымен қатар Президент Алматы тау кластері жобасын дайындау жайындағы есепті тыңдады. Қазіргі кезде «Медеу» базалық станциясы арқылы «Шымбұлақ» және «Ой-Қарағай» курорттарын біріктіруді көздейтін техникалық-экономикалық негіздемені әзірлеу жұмыстары аяқталып қалды. Аталған жобаны жүзеге асыру нәтижесінде аспалы жолдардың саны 16-дан 62-ге дейін көбейеді, тау шаңғысы трассалары 250 шақырымнан аса ұзарады, ал демалыс аймақтары тәулігіне 40 мың адамға дейін қабылдай алатын деңгейге жетеді.

Кездесу соңында Мемлекет басшысы Алматы қаласының экономикасын одан әрі өртартапандыру, экологиялық жағдайын жақсарту, қаланың орнықты көлік және туристік инфрақұрылымын қалыптастыру, сондай-ақ қала ортасының сапасы мен тұрғындардың тұрмыс деңгейін арттыру жөнінде бірқатар тапсырма берді.

БАС МЕМЛЕКЕТТІК САНИТАРИЯЛЫҚ ДӘРІГЕРДІҢ ӨКІЛЕТТІКТЕРІ КЕҢЕЙТІЛДІ

Қазақстанда 2026 жылдың 1 ақпанынан бастап Бас мемлекеттік санитариялық дәрігердің өкілеттіктеріне балаларға қызмет көрсететін ұйымдарға санитарлық бақылауды күшейту жөнінде нақты жаңа қағидалар енгізілді. Мәселен олар бұдан былай бюджет бағдарламаларының өкімшілеріне құқық бұзушылық себептерін жою туралы жеке ұсыныс енгізуге, мемлекеттік меншік нысандарына қатысты жергілікті атқарушы органдар мен мемлекеттік органдарға міндетті ұсынымдар жолдауға, сондай-ақ бұл ұсынымдардың орындалуын талап етуге құқылы болады. Бұл жайында Астана қаласы Санитариялық-эпидемиологиялық бақылау департаменті басшысының орынбасары Мұхамғали Арыспаев ОКҚ алаңында ұйымдастырылған дөңгелек үстел барысында айтты.

Көзделген негізгі мақсаттар: балалардың өмірі мен денсаулығын қорғау, нақты алдын алу шараларына көшу, бұзушылықты ерте анықтап, жою.

«Бұған дейін Бас мемлекеттік санитариялық дәрігердің өкілеттігі көбіне тек тексеру қортындысымен шектелетін. Тексерулер тек белгілі тәртіппен жүргізілді. Негізінен жоспарлы тексерулер болды, бірақ Кәсіпкерлік кодексті талаптарына сәйкес субъектілерге алдын ала хабарлама арқылы тексерістер жүргізілген болатын. Жергілікті атқарушы органдарға ықпал ету тетігі әлсіз болды. Санитариялық дәрігердің анықтаған бұзушылықтар бойынша өкімдіктерге немесе білім басқармаларына міндетті талап қою құқығы нақты бекітілмеген. Ұсынымар көбіне кеңес беру сипатында қалатын. Яғни күшіне енген Заңға сәйкес Бас мемлекеттік санитариялық дәрігердің өкілеттілігі кеңейтілді», – деп түйіндеді спикер.

Бетті дайындаған: Әлия ҚҰРАЛБЕК.

МЕМЛЕКЕТ БАСШЫСЫ ВОЛОНТЕРЛЕР ФОРУМЫНДА СӨЙЛЕГЕН СӨЗІНЕН ҮЗІНДІ

(Жалғасы. Басы 1-бетте) жобаларды жүзеге асыруға ықпал етпек. Бұдан бөлек, Каспий теңізіндегі іс-қимыл апталығы мен Арал маңындағы табиғатты қалпына келтіру жөніндегі халықаралық волонтерлік апталық өткізу көзделген. Аталған жиындарға түрлі мемлекеттерден еріктілер шақырылады. Кең байтақ өңіріміздің қайталанбас экожүйесін сақтауға бағытталған бұл бастамаларды қолдаймын.

ҮШІНШІ мәселе. Азаматтардың экологиялық мәдениетін арттыру қажет.

Бұл – өркениетті қоғамға тән өте маңызды құндылық. Бүгінде еріктілер елді-мекендерді көркейтуге белсене атсалысып жүр. Олар былтырдың өзінде «Таза Қазақстан» аясында өткен 1300-ден астам іс-шараға қатысты. Сондай-ақ волонтерлер ағартушылық сипаттағы түрлі бастамаға ұйытқы болды. Осындай игі істер арқылы елімізде жаңа экологиялық мәдениет қалыптасып жатыр.

ТӨРТІНШІ. Волонтерлікті дамыту үшін мемлекет деңгейіндегі жаңа жүйелі шаралар қажет.

Биыл еріктілер ісін дамытуға арналған үш жылдық Жол картасын іске асыру мерзімі аяқталады. Сондықтан Үкімет 2030 жылға дейінгі кезеңді қамтитын жаңа мазмұнды құжат әзірлегені жөн. Бұған дейін қабылданған шаралардың тиімділігіне баға беру және Қазақстанның халықаралық міндеттемелеріне сай волонтерлік қозғалысты нығайту үшін қосымша ынталандыру тетіктерін қарастыру маңызды.

БЕСІНШІ. Корпоративтік еріктілер қозғалысын дамыту – өте маңызды міндет.

Қазір де көптеген жомарт жанды азаматтарымыз бар. Олар қайырымдылық және басқа да әлеуметтік маңызы бар шараларға еріктілерді көптеп тартатын болды. Бизнес өкілдері корпоративтік волонтерлік қызметке назар аударып, осы бағыттағы жобаларға барынша қолдау көрсетуі керек. Қызметкерлердің қоғамдық жұмысқа белсене атсалысуына жағдай жасауы қажет.

Мемлекет жұртқа жақсылық жасап, қоғамдық істерге ұйытқы болып жүрген кәсіпкерлерді қолдайды. Сондықтан мен былтыр арнайы «Мейірім» орденін тағайындау туралы шешім қабылдадым. Бұл марапат халықтың қамын ойлайтын отаншыл азаматтарға деген шынайы құрметтің белгісі болмақ.

Волонтерлер форумы елдің тағдыры, ұлттың болашағы айқындалатын шешуші сәтте өтіп жатыр. Мен былтырғы Жолдауымда алдағы саяси жаңғырудың негізгі бағыттары туралы ұсыныстарымды айттым. Бұл бастамалар қоғамның кең қолдауына ие болды, оны бүкіл ел болып талқылады. Жарты жылдан бері конституциялық реформаға қатысты қызу пікірталас жүріп жатыр.

Партиялардан, депутаттар мен сарапшылардан, заңгерлер мен қоғам белсенділерінен мындаған ұсыныс келіп түсті.

Онда мемлекеттің институционалдық негіздерін өзгертуден бастап, Ата Заңның мәтінін редакциялауға дейін, өте көп мәселе қамтылды. Азаматтардың белсенділігін ескере отырып, мен Ұлттық құрылтайдың Қызылордадағы отырысында бірқатар бастаманы жұртшылықтың назарына ұсындым. Оның бәрі бүкіл мемлекетті басқару жүйесін тиімді, орнықты өрі теңгерімді етуді көздейді. Барша әлем өзгеріп, заман бұлыңғыр болып тұрған қазіргі алмағайып кезеңде, бұл – өте маңызды мәселе.

Халықтан келіп түскен ұсыныстарды жүйелеп, жинақтау үшін Конституциялық комиссия құрылды. Оның құрамына барлық аймақтың өкілдері мен түрлі санаттағы азаматтар, халық қалаулылары, орталық атқарушы органдардың басшылары, құқықтанушы ғалымдар, тіл мамандары және белсенді жастар кірді. Қоғам өкілдерін қамту ауқымы, кәсібилік мен азаматтық жауапкершілік тұрғысынан алғанда, мұндай комиссия елімізде бұрын-соңды болмаған деп сеніммен айтуға болады. Комиссия жұмысы еліміздің қоғамдық-саяси өміріне тың серпін берді. Комиссия мүшелері конституциялық реформаға қатысты өр мәселені егжей-тегжейлі қарап, жан-жақты талқылап, ауқымды жұмыс атқарып жатыр. Осыған дейін Комиссияның 5 отырысы өтті. Оның бәрі әлеуметтік желіде тікелей эфирден көрсетіліп, ақпарат құралдары арқылы кеңінен таратылды. Мен талқылау барысын мұқият қадағалап отырмын. Осы орайда, Ата Заңымызға қатысты көптеген прогрессивті, инновациялық ұсыныс берілді деп сеніммен айта аламын. Түптеп келгенде мұның бәрі еліміздің Ата Заңына негіз болады. Бұл өлемде қалыптасқан қазіргі күрделі кезеңде біртұтас Қазақстан халқына бағыт сілтейтін маңызды құжатқа айналады деп сенемін.

Конституция, бұл – кез келген елдің ең басты жол көрсететін құжаты, темірқазығы. Конституцияны бәріміз білуіміз керек, бағалауымыз қажет. Сондықтан егер болашақта Конституцияға қандай да бір өзгерістер, тіпті, шағын өзгерістер енгізу керек болып жатса, ондай қадамды тек референдум арқылы ғана жасауға болады деген ойдамын. Бұл да халқымыздың азаматтық құқығын күшейтудің маңызды тәсілі деп сенемін.

Тағы бір айта кететін маңызды жайт: Комиссия Конституцияға қатысты ұсыныстың бәрін мұқият саралап шықты. Мұқият ойландырылған түзетулер Конституцияның барлық негізгі бөлімдері мен баптарын, преамбуласын түгел қамтитын болады. Кешегі отырыстағы пікірталас Комиссия мүшелері «Ата Заңға енгізілетін өзгерістер ауқымына қарасақ, жаңа Конституция қабылдауымыз керек» деген байлам жасады. Шын мәнінде, ұсынылған түзетулер жобасы елді институционалдық-құқықтық тұрғыда жаңғыртумен ғана шектелмейді. Сонымен бірге бұл қадам тұтас мемлекеттік жүйені қайта түзуге жол ашады. Түбірімен өзгер-

ген мүлдем жаңа құжаттың бейнесі қалыптасты.

Комиссия мүшелері ұсынған заңнамалық ережелерде адам құқықтары бәрінен жоғары тұратыны және адам капиталы ең қымбат құндылық екені айқын көрсетілген. Сондай-ақ әр азаматтың өз әлеуетін іске асыруға теңдей мүмкіндік беретін әділ қоғам құруды көздейді. Ғылым-білім, инновация салаларын дамытудың маңызына ерекше назар аударылып отыр. Жаңа тарихи кезеңде еліміздің цифрлық дәуірге бейімделуі жеткіліксіз. Жасанды интеллект және басқа да озық технологиялар біздің қоғамға қызмет етуі қажет. Сондықтан дау көшінің бағытын нақты айқындауымыз керек. Ата заңымызда адамгершілік құндылықтарды ерекшелеп, бөлек жазу ұсынылды. Бұл да – өте маңызды. Басқаша айтқанда, адам жасанды интеллектіге қызмет етпейді, керісінше, адамзаттың ақыл-ойынан туындаған жасанды интеллект тұрмыс-тіршіліктің барлық саласында толайым табысқа жетуі үшін азаматтарға көмектеседі.

Конституцияда гуманитарлық құндылықтарды қалыптастыру маңызды деп санаймын. Атап айтқанда, жалпыұлттық бірегейлікті нығайтуға, табиғатты аялауға басымдық беру жөнінде сөз қозғап отырмыз. Бұл мәселе бүгінгі баяндамашылардың өзінде қамтылды. Идеяларыңызды қолдаймын. Сонымен қатар бай мәдени мұранымызды сақтауға, дәріптеуге бағытталған волонтерлеріміздің қызметін де қуаттаймын. Конституцияға енгізілетін өзгерістер еліміздің дамуын жаңа өрі сапалы деңгейге көтереді. Бүкіл мемлекеттік жүйені қайта құрып, билік пен қоғамның ықпал-дастығын жетілдіре түседі. Ұсынылған түзетулердің ішінде жауапты өрі жасампаз отаншылдық туралы идея бар. Патриотизм – құр ұран емес. Бұл қасиетті ұғымға жауапкершілікпен қараған абзал. Мен бұл жайында жақында өткен Ұлттық құрылтай отырысында айтқан болатынмын.

Өлемдегі ахуалды көріп-біліп отырсыздар. Түрлі қақтығыстар мен шиеленістер ұшығып, болашақты болжау қиынға соғуда. Соған қарамастан еліміз өсіп-өркендеп келеді. Біз табанды еңбектің арқасында барлық мақсат-мұратымызға жетеміз. Кез келген сын-қатерге төтеп береміз. Өскекең ұрпақтың көзі ашық, көкірегі ояу, ұқыпты, тәртіпті, жинақы болғаны, жақсы мен жаманды айыра білгені айрықша маңызды.

Тағы да атап өткім келеді: мен халқымыздың, әсіресе, жас буынның күш-жігеріне, жасампаз рухына сенемін. Қазақстан – біздің жалғыз Отанымыз, бәріміздің қастерлі мекеніміз. Елімізді ешкім сырттан келіп көркейтп бермейді. Қазақстанның мықты, қуатты, озық болғаны тек бізге ғана керек. Сүйікті Отанымызды көркейту, яғни Заң мен тәртіп үстемдік құрған, Әділетті, Қауіпсіз өрі Таза Қазақстанды құру – баршамызға ортақ міндет. Осы міндетті орындау үшін бәріміз бір қоғам болып еңбек етейік, достар!

Ақорда.

2026 жылғы 1 ақпаннан бастап қазақстандық жоғары оқу орындарының студенттері әскери кафедраға оқуға түсуге өтінішті eGov.kz порталы арқылы толық онлайн форматта бере алады. Құжат тапсырудың жаңа тәртібі офицерлер мен запастағы сержанттарды даярлау бағдарламаларына конкурстық қатысу процесін жеңілдетіп, еліміздің барлық өңіріндегі студенттер үшін оны ашық әрі қолжетімді етеді.

Әскери кафедрада оқу студенттерге негізгі біліммен қатар қосымша кәсіби даярлықтан өтуге мүмкіндік береді. Оқу курсы аяқтағаннан кейін түлектерге «запастағы лейтенант» немесе «запастағы кіші сержант» әскери атағы беріледі.

eGov.kz порталы арқылы өтінішті күндізгі бөлімде оқитын бакалавриат студенттері тапсыра алады. Өтініштерді қабылдау 2026 жылғы 30 қыркүйекке дейін жалғасады.

«Бұрын студенттер құжаттарды тікелей жоғары оқу орындарында қағаз түрінде тапсыруға мәжбүр болатын.

СТУДЕНТТЕР ӘСКЕРИ КАФЕДРАҒА ОҚУҒА ТҮСУ ҮШІН ӨТІНІШТІ EGOV.KZ ПОРТАЛЫ АРҚЫЛЫ ОНЛАЙН ТАПСЫРА АЛАДЫ

Біз азаматтардың мемлекетпен өзара іс-қимылын жеңілдету және офлайн жүгінуді азайту үшін сұранысқа ие қызметтерді кезең-кезеңімен цифрлық форматқа көшіруді жалғастырып келеміз. Әскери кафедраларға онлайн өтініш қабылдау – осы бағыттағы тағы бір маңызды қадам», – деді «Ұлттық ақпараттық технологиялар» АҚ басқарма төрағасы Дәулет Бекманов.

Өтініш берудің жаңа форматы тек ыңғайлылықты арттырып қана қоймай, тексеру процестерін де автоматтандыруға мүмкіндік береді. Өтініш жіберілу алдында жүйе үміткер туралы психоневрологиялық, наркологиялық және туберкулез диспансерлері бойынша, сондай-ақ мүгедектігінің және соттылығының бар-жоғына қатысты мәліметтерді автоматты түрде тексереді. Жеке басын куәландыратын деректер мен білім туралы мәліметтер мем-

лекеттік ақпараттық жүйелерден пайдаланушының қатысуынсыз алынады. Байланыс телефоны Мобильді азаматтар базасында (МАБ) тіркелген болса, автоматты түрде толтырылады, ал болмаған жағдайда қолмен енгізіледі.

Қызметті пайдалану үшін пайдаланушыға:

eGov.kz порталында авторизациядан өтіп, «Басты бет» – «Азаматтарға» – «Әскери есеп және қауіпсіздік» – «Әскери қызмет» бөлімдеріне өту;

«Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымында әскери кафедраға оқуға түсу үшін өтініштерді қабылдау» қызметін таңдап, «Онлайн сұрау» батырмасын басу;

қажетті деректерді толтырып, әскери кафедра мен оқу бағдарламасын таңдау; дербес деректерді пайдалануға келісім беру;

сұранысты қол қоюдың қолжетімді

тәсілдерінің бірімен растау қажет.

Өтініштің қаралу нәтижесі пайдаланушының жеке кабинетінде «Қызметтерді алу тарихы» бөлімінде қолжетімді болады. Оң шешім қабылданған жағдайда өтініш берушіге уәкілетті тұлғаның электрондық цифрлық қолтаңбасымен расталған электрондық құжат ұсынылады. Бас тартылған жағдайда себептері көрсетілген дәлелді хабарлама жіберіледі.

Өтінішті қарау мерзімі оны тапсырған сәттен бастап бес жұмыс күніне дейінгі уақытты құрайды.

Қызмет Қазақстан Республикасы Жасанды интеллект және цифрлық даму министрлігінің Мемлекеттік қызметтер комитеті, «Ұлттық ақпараттық технологиялар» АҚ және Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің бірлескен жұмысының нәтижесінде іске асырылды.

САРБАЗДЫҢ ТУЫСТАРЫ ӘСКЕР ӨМІРМЕН ТАНЫСТЫ

жаттығуларды өткізу кезіндегі қауіпсіздік талаптары егжей-тегжейлі баяндалды.

Ашық есік күні ата-аналарға сарбаздардың қызмет және тұрмыс жағдайларымен жақын танысуға да мүмкіндік берді. Қонақтар қазармаларды аралап, жатын бөлмелерді, тұрмыстық аймақтарды көрді. Асханаларда сарбаздарды тамақтандырудың ұйымдастырылу тәртібімен танысып, тағам рационының

Қорғаныс министрі, авиация генерал-лейтенанты Дәурен Қосановтың бұйрығымен еліміздің барлық өңірлерінде бірыңғай Ашық есік күні ұйымдастырылды. Аталған іс-шара аясында әскери бөлімдердің қақпасы сарбаздардың ата-аналары мен туған-туыстарына айқара ашылып, 4000-нан астам адам әскер өмірімен жақын танысу мүмкіндігіне ие болды.

Ашық есік күні – Қарулы Күштер мен қоғам арасындағы сенімді нығайтатын маңызды алаң. Бұл күні қонақтар әскери бөлімдердің тыныс-тіршілігін өз көздерімен көріп, сарбаздардың күнделікті қызметі мен жауынгерлік даярлығының қалай ұйымдастырылатынына куә болды. Әскери бөлімдерде қару-жарақ пен әскери техникалардың көрмесі ұйымдастырылып, олардың тактикалық және техникалық мүмкіндіктері таныстырылды.

Саптық алаңдар мен оқу-жаттығу орындарында сарбаздар қарумен саптық тәсілдерді орындап, қоян-қолтық ұрыс элементтерін көрсетті, сондай-ақ оқу-жауынгерлік тапсырмаларды орындаудағы шеберліктерін паш етті. Бұл көріністер ата-аналардың ерекше ықыласына бөленіп, ұлдарының аз уақыт ішінде төртпінке бағынған, жауапкершілігі жоғары, шыныққан жауынгерге айналғанын айқын көрсетті.

Іс-шара барысында келушілерге тәрбие және идеологиялық жұмыс қалай жүргізілетіні, әскери тәртіпті сақтау бағытында қорғаныс ведомствосы қабылдап жатқан шаралар жан-жақты түсіндірілді. Сонымен қатар қаруды қолдану, оқу сабақтары мен

алуан түрлілігі мен сапасына оң бағасын берді. Іс-шараның ең әсерлі сәттерінің бірі – ата-аналар мен сарбаздардың бірлескен түскі асы болды. Қарапайым ғана көрінгенімен, мағынасы терең бұл кездесу көпшілікке ерекше эмоция сыйлады.

Ата-аналар кеше ғана мектеп табалдырығын аттаған ұлдарының бүгін ел қорғауға дайын, бір-біріне тірек бола алатын нағыз ер-азаматқа айналғанын көріп, мақтаныш сезімін жасырмады.

Әскери бөлімдерге келген жас қонақтар да назардан тыс қалмады. Олар ағаларының әскери қызметіне қызыға қарап, болашақта соларға ұқсауға ниет білдірді. Тараз қаласынан келген он жастағы Алена «Оңтүстік» өңірлік қолбасшылығына қарасты байланыс полкінде қызмет ететін ағасы Владимир Романовқа арнайы қонаққа келді. Әскери бөлімге жасалған бұл сапар жасөспірімге ұмытылмас әсер қалдырып, ағасына деген мақтаныш сезімін арттыра түсті.

Ал Гвардейск гарнизонындағы танк бригадасының барлау батальонында қызмет ететін Айбар Калифановтың үш жасар інісі Әміре ағасының қолынан бір сөтке де ажыраған жоқ. Осындай сәттер арқылы әскери қызметке деген құрмет пен Отан қорғау дәстүрі ұрпақтан ұрпаққа жалғасары сөзсіз.

Ашық есік күні – әскер мен қоғам арасындағы алтын көпір. Бұл бастама Қарулы Күштердің ашықтығын көрсетіп қана қоймай, ата-аналардың көңіліндегі алаңдаушылықты сейілтіп, Отан қорғау ісіне деген сенімді одан әрі нығайта түсті.

«ДАРБАЗА – МАҚТААРАЛ» ТЕМІРЖОЛ ЖЕЛІСІ 2026 ЖЫЛДЫҢ СОҢЫНА ДЕЙІН ПАЙДАЛАНУҒА БЕРІЛЕДІ

Түркістан облысында өңірдің көлік-логистикалық әлеуетін арттыруға бағытталған стратегиялық маңызы бар «Дарбаза – Мақтаарал» теміржол желісінің құрылысы қарқынды түрде жүзеге асырылуда. Аталған жобаны толық іске қосу 2026 жылдың желтоқсан айына жоспарланған. Құрылыс барысы жауапты мекемелердің тұрақты бақылауында. Жобаның тапсырыс берушісі – «Қазақстан темір жолы» ҰК» АҚ болса, құрылыс жұмыстарын «Integra Construction KZ» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі жүргізіп жатыр.

Осыған орай Түркістан облысының әкімі Нұралхан Көшерев «Қазақстан темір жолы» ҰК» АҚ-ның құрылыс жөніндегі басқарушы директоры Марат Исқалиевпен және жобаны іске асырушы мердігер ұйым өкілдерімен арнайы кездесу өткізді. Жиында теміржол құрылысының қазіргі жай-күйі жан-жақты баяндалып, құрылыс барысында туындап отырған өзекті мәселелер мен оларды шешу жолдары талқыланды.

Кездесу барысында облыс әкімі жауапты тұлғаларға құрылыс жұмыстарын белгіленген кестеге сай жеделдетіп, сапа талаптарын қатаң сақтай отырып орындауды тапсырды.

– Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Ұлттық құрылтайдың V отырысында «Дарбаза – Мақтаарал» теміржол желісінің құрылысын осы жылдың соңына дейін аяқтау жөнінде нақты тап-

сырма берген. Сондықтан барлық жауапты мекемелер мен мердігер ұйымдар жұмысты барынша жеделдетіп, белгіленген мерзімде толық аяқтауы тиіс. Бұл жоба өңірдің транзиттік әлеуетін арттырып, экономикалық дамуына серпін береді. Сонымен қатар аудандардағы теміржол станцияларының сәулелік келбетін шығыс үлгісінде қайта қарап, тиісті ұсыныстар енгізуді тапсырамын, – деді Нұралхан Оралбайұлы.

Жиында «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның құрылыс жөніндегі басқарушы директоры Марат Исқалиев жоба аясында атқарылып жатқан жұмыстар туралы баяндады. Оның айтуынша, қазіргі таңда құрылыс жұмыстары қарқынды жүргізілуде. Атап айтқанда, жер қазу жұмыстарының жалпы көлемі 9,1 миллион текше метрге жеткен. Сонымен қатар 19,8 шақырым қашықтықта рельстішпал торы төселген. Көпірлер мен өткелдер салу, су өткізу құбырларын жүргізу, түрлі жасанды құрылымдарды монтаждау жұмыстары да қатар атқарылуда. Құрылысқа 560-тан астам жұмысшы мен 400-ге жуық арнайы техника жұмылдырылған.

Жаңа теміржол желісінің жалпы ұзындығы 172 шақырымды құрайды. Бұл бағыт «Сарыағаш» өткізу пунктіне түсетін жүктемелі азайтып, Сарыағаш, Келес, Жетісай, Мақтаарал және Шардара аудандарын өзара байланыстырады. Сонымен қатар магис-

тральдық көлік, кедендік және шекаралық инфрақұрылымның өткізу қабілетін едәуір арттыруға мүмкіндік береді.

Жобаның негізгі мақсаты – «Дарбаза – Мақтаарал» жаңа теміржол желісі арқылы жүк және жолаушылар тасымалының көлемін ұлғайту, жаңа транзиттік бағыттарды іске қосу және Түркістан – Шымкент – Ташкент бағытындағы теміржол учаскесінің өткізу қабілетін төулігіне 35 пайызға дейін жеткізу. Бұл өз кезегінде облыстың әлеуметтік-экономикалық дамуына оң әсер етіп, жаңа өндіріс орындарының ашылуына және қосымша жұмыс орындарының құрылуына ықпал етеді.

Жиын барысында облыстық жер қатынастары басқармасының басшысы Ергали Тілеген, сондай-ақ Сарыағаш, Келес, Мақтаарал және Жетісай аудандарының әкімдері жобаны қысқа мерзімде іске асыру үшін қажетті жер телімдерін мемлекет мұқтажына алу, жер сатып алу рәсімдерінің барысы туралы ақпарат берді.

Айта кетейік, «Дарбаза – Мақтаарал» теміржол желісінің құрылысы Мемлекет басшысының 2023 жылғы 1 қыркүйектегі «Әділетті Қазақстанның экономикалық бағыты» атты Қазақстан халқына Жолдауында белгіленген міндеттер аясында жүзеге асырылуда. Жоба бойынша 2025 жылдың соңында мемлекеттік сараптаманың оң қорытындысы алынған.

ШЫМКЕНТТЕ МАГИСТРАЛЬДАР МЕН ЖАҢА ЖОЛАЙЫРЫҚТАР ҚАРҚЫНДЫ ДАМУДА

2024–2025 жылдары Шымкент қаласында жол-көлік инфрақұрылымын дамыту бағытында ауқымды әрі жүйелі жұмыстар жүзеге асырылды. Жүргізілген цифрлық паспорттау және қалалық инфрақұрылымды кешенді диагностикалау нәтижесінде Шымкент қаласында жалпы ұзындығы 3 846,7 шақырымды құрайтын 6 882 көше бар екені анықталды. Соңғы екі жыл ішінде жол салу және қайта жаңғырту жұмыстары қарқынды жүргізіліп, жалпы ұзындығы 1 328,5 шақырым жаңа жол пайдалануға берілді. Оның ішінде 2024 жылы 269,5 шақырым жол салынса, 2025 жылдың қорытындысы бойынша бұл көрсеткіш 1 059 шақырымға жетті. 2025 жылы жол инфрақұрылымын дамыту жұмыстары жаңа қарқынмен жалғасып, жалпы ұзындығы 21,1 шақырымды құрайтын алты ірі нысан

пайдалануға берілді. Солардың қатарында А-2 айналма жолының 6 және 8-кезеңдері бойынша жүргізілген қайта жаңғырту жұмыстары бар. Аталған жобаның бүгінгі таңда 90 пайызы орындалған. Қаланың орталығын стратегиялық маңызы бар көлік магистральдарымен байланыстыратын жол құрылыстарына да ерекше көңіл бөлінуде. Соның айқын мысалы – Шымкент қаласының орталығын Ташкент – Алматы халықаралық тасжолымен жалғайтын Қонаев даңғылының құрылысы. Қазіргі таңда бұл нысандағы жұмыстардың 85 пайызы аяқталып, екінші кезеңі пайдалануға берілді. Аталған жоба іске қосылған кезде қаладағы транзиттік көлік ағындары оңтайланып, жол қозғалысының тиімділігі арта түседі. Жобаны толық аяқтау 2026 жылға жоспарланған.

БАЛАЛАРДЫҢ ДЕНСАУЛЫҒЫ МЕН ҚАУІПСІЗДІГІН ҚОРҒАУ ҮШІН ҰЙЫМДАРДА ЕРЕКШЕ ТӘРТІП ЕНГІЗІЛДІ

2025 жылғы 4 желтоқсанда Мемлекет басшысы балаларды тамақтандыру, олардың тұруы, медициналық көмек көрсету, білім беру, оларды тәрбиелеу және сауықтыру үшін мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын субъектілерге қатысты мемлекеттік бақылау мен қадағалаудың ерекше тәртібі енгізілген заңға қол қойды. Бақылау мен қадағалаудың ерекше тәртібін енгізу санитариялық-эпидемиологиялық бақылауды қамтамасыз етуге; себеп-салдарға ден қоюға ғана емес, бұзушылықтардың алдын алуға көшуге; қоғам мен ата-аналар үшін бақылаудың ашықтығын арттыруға; қызметтің өнім берушілерінен бастап процеске қатысатын барлық субъектінің жауапкершілігін күшейтуге мүмкіндік берді. ҚР ДСМ Санитариялық-эпидемиологиялық бақылау комитеті төрағасының орынбасары Марал Рақымжанова ОКҚ алаңында өткен дөңгелек үстелде осылай деді.

Оның айтуынша, ерекше тәртіп кәсіпкерлерге қысым жасауға бағытталмаған. Оның мақсаты – төуекелдердің алдын алу және балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету. «Ерекше тәртіпті енгізу – бұл балалардың денсаулығы мен қауіпсіздігін қорғауды күшейтуге бағытталған жүйелі шешім. Және бұл соңғы жылдары санэпид саламаттылық саласында шешімін таппай келе жатқан проблемаларды шешуге мүмкіндік береді. Жүргізілген практикалық талдау нәтижесі Кәсіпкерлік кодекс шеңберінде іске асырылатын мемлекеттік бақылаудың қазіргі қолданылып жүрген тәртібі балалар күн сайын болатын объектілерде мемлекеттік бақылау мен қадағалаудың профилактикалық бағыты болмайтынын көрсетті. Тексерулер балалардың денсаулығына зиян келтірілгеннен кейін ғана жүргізілуде», – деді спикер.

Салдарынан бұл мектеп оқушылары арасында жаппай тамақтан улануының өсуіне; балалар үйлерінде, интернат-

тарда, сауықтыру ұйымдарында өрескел санитариялық бұзушылықтардың өсуіне; балалар арасында қызылша және көкжөтел сияқты инфекциялармен аурудың өсуіне; жүргізілген егулер туралы жалған жазбалардың көбеюіне; медициналық ұйымдардың инфекциялық ошақтарда эпидемияға қарсы іс-шараларды уақытылы жүргізебеуіне, балалар арасында туберкулезбен сырқаттанушылықтың өсуіне алып келді.

Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылып отырғанына қарамастан, бақылау субъектілері балалардың нақты қауіпсіздігін қамтамасыз еткен жоқ. Өз кезегінде, тіпті адал қызмет көрсететін бақылау субъектілерінің өзі де СЭС органдары алдымен тек айыппұл түрінде әкімшілік жаза қолданатынын біліп, тексеруден жиі жалтарға бастады. Осыған байланысты қолданыстағы заңнамаға тиісті түзетулер енгізілді.

Балалар мекемелеріне қатысты санитариялық-эпидемиологиялық бақылаудың ерекше тәртібі енгізілгеннен кейін өзгереді

Санитариялық-эпидемиологиялық бақылаудың ерекше тәртібі аясында барлық мемлекеттік мекемелер мен кәсіпорындар, сондай-ақ мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын жеке бизнес нысандары қамтылады. Бұл – балаларға арналған тамақтану, тұру, медициналық көмек көрсету, тәрбиелеу және сауықтыру қызметтерінің ұсынатын ұйымдар. Атап айтқанда: балабақшалар, мектептер, медициналық ұйымдар, интернаттар, студенттік жатақханалар, медициналық-санитариялық мекемелер, балалар үйлері. Дөңгелек үстел барысында Комитет төрағасының орынбасары жаңа тегіктің бірқатар артықшылығын атап өтті.

Біріншіден, бақылаушы органдарға мектеп аумағында орналасқан барлық субъектінің бір мезгілде тексеру мүмкіндігі беріледі: асхана, медициналық пункт, спорт залдары.

Бұл балалардың мектепте болған кезеңіндегі тамақтану жағдайын, оқу режимін, дене тәрбиесін кешенді түрде бағалауға, сондай-ақ инфекциялық емес аурулардың өсуіне ықпал ететін себептерді анықтауға мүмкіндік береді.

Екіншіден, тексерулер «күтпеген» форматта, яғни тексерілетін субъектіні алдын ала хабардар етпей жүргізіледі. Күтпеген тексеру қағидатын енгізу нысанның нақты жағдайын уақытша тәртіпке келтірмес бұрын, шынайы әрі объективті бағалауға мүмкіндік береді.

Үшіншіден, тіркелген күннен бастап үш жыл ішінде шағын және микрокәсіпкерлік субъектілерін тексеруге салынған тыйым алынып тасталды.

Төртіншіден, жоспардан тыс тексерулер жүргізуге жаңа негіз болады. Яғни, бұқаралық ақпарат құралдарында ерекше бақылаудағы объектілерде санитариялық талаптардың бұзылу белгілері бар екені туралы хабарламалар жарияланған жағдайда тексерулер жүргізілуі мүмкін.

Денсаулық сақтау министрлігі өкілінің айтуынша, бұл қоғамдағы теріс пікірді азайтуға мүмкіндік береді, себебі бұған дейін БАҚ-та нақты деректер болғанымен, санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің оларға жедел әрекет етуге және жолын кесуге мүмкіндігі болмаған, бұл азаматтардың негізді шағымдарын туындатқан.

Бесіншіден, объектілерге барып жүргізілетін мониторингтің жаңа форматы енгізіледі. Мұндай мониторинг тек Мемлекет басшысы, Президент Әкімшілігі басшысы, Премьер-министр және оның орынбасарлары, сондай-ақ денсаулық сақтау министрінің тапсырмалары негізінде ғана жүргізіледі.

Алтыншыдан, жоспарлы тексеру және мониторинг барысында объектіге алғаш рет барған кезде айыппұл түріндегі әкімшілік шаралар қолданылмайды. Жаза тек анықталған бұзушылықтарды жою туралы нұсқамаларды орындамаған, яғни қасақана бұзушылықтарға жол берген субъектілерге ғана қолданылады.

«Жетіншіден, бас мемлекеттік санитариялық дәрігерлерге бюджеттік бағдарламалардың әкімшілері болып табылатын лауазымды тұлғаларға қатысты жеке ұсыныс енгізу құқығы бекітілді. Бұл облыстық бюджет есебінен қаржыландырылатын мектеп директорларының, емханалар мен балабақша басшыларының қаржылық шығындарды талап ететін бұзушылықтар үшін СЭС тарапынан салынатын айыппұлдарға қатысты негізді шағымдарын болдырмауға мүмкіндік береді», – деп толықтырды Марал Рақымжанова.

ЕРЕКШЕ БАҚЫЛАУҒА ЖАТАТЫН ОБЪЕКТИЛЕРДІҢ ТІЗІЛІМІ ҚАЛЫПТАСТЫРЫЛУДА

Қазақстанда 4 желтоқсанда мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын субъектілердің қызметіне қатысты мемлекеттік бақылауды жүзеге асырудың ерекше тәртібін реттейтін заң қабылданды. Бұл өзгерістер балалардың тұру жағдайларын қамтамасыз ететін, оларды күтіп-бағу, медициналық көмек көрсету, сондай-ақ білім беру, тәрбиелеу және сауықтыру қызметін жүзеге асыратын объектілерге де қолданылады. Жалпы алғанда, бұл – 15 мыңнан астам білім беру ұйымы. Бұл туралы ҚР Оқу-ағарту министрлігі Балалардың құқықтарын қорғау комитеті төрағасының орынбасары Юлия Овечкина ОКҚ алаңында өткен дөңгелек үстел барысында хабарлады.

Негізгі жаңашылдықтардың бірі – жоспардан тыс тексерулер жүргізу кезінде мемлекеттік бақылаудың күтпеген (кенеттен) қағидатын енгізу болып табылады.

«Бұрын балалар құқықтарының бұзылуы туралы сигнал түскен жағдайда, бақылау шаралары алдымен тіркелетін, ал тексерілетін субъект болашақ тексеру туралы алдын ала біліп, оған дайындалу мүмкіндігіне ие болатын. Ал, бүгінде жоспардан тыс тексерулер алдын ала ескертусіз жүргізіледі», – деді спикер.

Оның айтуынша, жаңа мемлекеттік бақылау жүйесі жоспарлы және жоспардан тыс тексерулерді көздейді. Жоспарлы тексерулер алдыңғы бақылау нәтижелерін, мониторинг деректерін, есептілікті, ақпараттық жүйелерден алынған мәліметтерді, ашық дереккөздерді, сондай-ақ бір жыл ішінде түскен рәстелген өтініштер санын ескере отырып, төуекелдерді басқару жүйесі негізінде қалыптастырылады.

ЖАРЫҚТАНДЫРУ ЖӘНЕ МЕКТЕП ЖИҢАЗЫ САНИТАРИЯЛЫҚ БАҚЫЛАУҒА АЛЫНДЫ

Балалар халықтың ең осал тобына жатады және мемлекет тарапынан ерекше қорғауды қажет етеді. Олардың білім алуын, тәрбиеленуін және балалар ұйымдарында қауіпсіз жағдайда болуын қамтамасыз ету мақсатында Қазақстанда жоспарлы және жоспардан тыс тексерулер жүргізіледі. Себебі болмашы заң бұзушылықтардың өзі жаппай улануға, жарақаттарға немесе жұқпалы аурулардың өршуіне өкелуі мүмкін. Бұл туралы ОКҚ алаңында өткен дөңгелек үстел барысында ҚР ДСМ «Ұлттық қоғамдық денсаулық сақтау орталығы» басқарма төрағасының орынбасары Манар Смағұл мәлімдеді.

«ҚР ДСМ ҰҚДО жүргізген мониторингке сәйкес, өткен жылы жалпы білім беретін мектептерде оқитын балалардың 7%-ында тірек-қимыл аппаратының, көру органдарының және жүйке жүйесінің түрлі патологиясы анықталды. Оқушыларды профилактикалық медициналық тексерулердің нәтижелері бойынша аурулардың ең жоғары үлесін көру органдары аурулары құрайды – шамамен 40%, жүйке жүйесі патологиялары – 9,4%, сондай-ақ сколиоздар – 6% жуық», – деп хабарлады Манар Смағұл.

Спикердің түсіндіруінше, аталған патологиялардың дамуына негізгі себептер – партада ұзақ уақыт отыру және жиһаздың дұрыс орналастырылмауы. Аталған аурулардың алдын алу және сырқаттанушылық деңгейін төмендету мақсатында жоспарлы тексерулер мен мониторинг барысында парталар мен орындықтардың оқушылардың бойына сәйкестігі, олардың сыныптарда дұрыс орналастырылуы, тақта мен алғашқы қатарлардың арақашықтығы бағаланады, сондай-ақ үй-жайларда жарықтандыру деңгейі, микроклимат және шу деңгейі өлшенеді.

«Инфекцияның одан әрі таралуына жол бермеу мақсатында вакцина алмаған адамдарды уақытылы анықтау және иммундаудың маңыздылығы туралы ақпараттық-түсіндіру жұмыстарын жүргізу үшін ауру жағдайларына эпидемиологиялық тексеру жүргізілуде. Бұл деректер балалар мен жасөспірімдерге арналған объектілерге бақылауды күшейту қажеттігін көрсетеді, бұл – басым әрі әлеуметтік маңызы бар бағыт», – деді М. Смағұл.

БАЛАЛАРДЫҢ ҚАУІПСІЗДІГІН БАҚЫЛАУ ҮШІН ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ ЕНГІЗІЛЕДІ

«Қазақстан балалары» тұжырымдамасы білім беру ұйымдарында балалардың қауіпсіздігін бақылау мақсатында жасанды интеллект технологияларын кезең-кезеңімен енгізуді көздейді. Ықтимал қауіптер анықталған жағдайда, жауапты қызметтерге жедел түрде хабар беріліп, баланы қорғау үшін қажетті шаралар қабылданады.

Сонымен қатар балалардың, ата-аналардың және педагогтердің цифрлық сауаттылығын арттыру, балалардың интернетке қолжетімді-

лігін реттеу, оның ішінде түнгі уақытта пайдалануын шектеу шаралары қарастырылған. Бұл бастамалар балаларды зиянды контенттен, кибер қауіптерден және цифрлық гигиенаны бұзудан қорғауды күшейтуге бағытталған.

Балалардың денсаулығы мен дамуына зиян келтіретін ақпараттан қорғау саласындағы заңнама жаңартылып, цифрлық қауіптердің алдын алу тиімділігін арттыру және қабылданатын шаралардың жүйелілігін қамтамасыз ету көзделді.

БАС ПРОКУРАТУРАДАҒЫ КЕҢЕСТЕ МАҢЫЗДЫ МӘСЕЛЕЛЕР ҚАРАЛДЫ

Бас прокуратурада облыс прокурорларының онлайн қатысуымен цифрландыру және қадағалау қызметін күшейту мәселелері қаралды.

Қазақстан Республикасының Бас прокуратурасында Жасанды интеллект және цифрлық даму министрлігінің бір-біріне ахуалдық орталығы алаңында прокурорлық қызметті цифрландыру және жасанды интеллект технологияларын енгізу мәселелеріне арналған көшпелі жедел кеңес өтті.

Кеңес Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың прокуратура органдарының цифрлық жүйелерін таныстыру қорытындысы бойынша берген тапсырмалары аясында ұйымдастырылды.

Бас Прокурор Берік Асыллов Мемлекет басшысы жариялаған Цифрландыру және жасанды интеллект жылының мемлекеттік басқарудың заманауи әрі технологиялық жүйесін қалыптастыруға бағытталған стратегиялық бағдар ретіндегі маңызын атап өтті.

Ол цифрлық трансформацияның қадағалау қызметінің тиімділігін арттырудың, заңның үстемдігін қамтамасыз етудің және азаматтардың құқықтарын қорғаудың негізгі құралы екенін атап көрсетті.

Заманауи цифрлық шешімдер мен жасанды интеллектті енгізу заң бұзушылықтарды уақтылы анықтауға, олардың себептерін жоюға, ықтимал тәуекелдерді болжауға және бюрократиялық жүктемені азайтуға мүмкіндік береді.

Кеңес барысында прокуратура органдарының 350-ден астам мемлекеттік ресурспен, оның ішінде құқық қорғау блогының 45 дерекқорымен онлайн деректер алмасуға

қосылған негізгі ақпараттық жүйелерінің жұмысы қаралды. Бұл үдерістерді біріздендіруге, ашықтықты арттыруға және функциялардың қайталануын, сондай-ақ бюджет қаражатының тиімсіз жұмсалудың болдырмауға мүмкіндік береді.

Киберқауіпсіздік, онлайн-алаяқтыққа қарсы іс-қимыл және азаматтардың дербес деректерін қорғау мәселелеріне басымдық берілді. Мемлекет басшысының тапсырмасы

бойынша құрылған Қылмыстық қатерлерді болжау орталығы мен есірткі трафигі және прекурсорлардың заңсыз айналымын талдау жөніндегі Таргетинг-орталықтың қызметі атап өтіліп, олардың жұмысының нәтижесінде құқық бұзушылықтар анықталып, тиісті ден қою шаралары қабылданғаны айтылды.

Талқылаудың жеке блогы инвесторлардың құқықтарын қорғау және инвестициялық

жобаларды цифрлық сүйемелдеу мәселелеріне арналды. Осы бағытта әрбір ірі жобаға өкімшілік кедергілерді жою, мемлекеттік органдардың әрекеттерін үйлестіру және дауларды сотқа дейін реттеу мақсатында прокуратура қызметкерлері бекітілген.

Прокуратура органдары қызметкерлерін цифрлық технологиялар мен жасанды интеллект құралдарын қолдануға оқытудың маңыздылығы атап өтілді.

Бүгінгі таңда Мемлекеттік басқару академиясының базасында «AI Qyzmet» бағдарламасы (жасанды интеллектпен жұмыс істеудің практикалық дағдыларын дамыту және мемлекеттік басқару жүйесінде цифрлық мәдениетті қалыптастыру) аясында прокуратура органдарының шамамен 700 қызметкері оқудан өтті.

Кеңесті қорытындылай келе, Бас Прокурор прокуратура органдарының цифрлық трансформациясы Президент мемлекеттік саясаттың негізгі бағдары ретінде айқындаған «Заң мен тәртіп» қағидатын іске асырудың маңызды шарты екенін және ол заң үстемдігін нығайтуға әрі қоғамның сенімін арттыруға бағытталғанын атап өтті.

ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫНДА ЗАҢСЫЗ ТЕМЕКІ ӨНІМДЕРІН ӨНДІРУШІЛЕРДІҢ ЖОЛЫ КЕСІЛДІ

Түркістан облысының прокуратурасы көлеңкелі экономикамен тұрақты күрес жүргізуде.

Атап айтқанда, өткен жылдың наурыз айында облыс прокуратурасының үйлестіруімен Экономикалық тергеп-тексеру департаменті шегілмейтін темекі өнімдерін (снюс) заңсыз өндірумен айналысқан ірі астыртын цехтың қызметін әшкереледі.

Аталған қылмыстық іс бойынша сот үкімі шығып, кінәлі тұлғалар заңда белгіленген жауаптылыққа тартылды.

Осы бағыттағы жұмыстар жалғасын тауып, ағымдағы жылы Түркістан облысы прокуратурасының үйлестіруімен Келес және Ордабасы аудандарында шегілмейтін темекі өнімдерін дайындаумен айналысқан тағы екі ірі астыртын цех анықталып, олардың қызметі толықтай тоқтатылды.

Тексеру барысында аталған объектілерден 1 млн данадан астам тыйым салынған дайын өнім, 30 тоннадан астам темекі шикізаты, ароматизаторлар мен улы химиялық қоспалар, өндірістік арнайы жабдықтар, сондай-ақ 5 млн астам қаптамалық пакеттер тәркіленді.

Заңсыз өндірілген өнім еліміздің барлық аумағына тұрақты әрі үздіксіз жеткізіліп, саудаға шығарылған. Негізгі тарату көлемі Астана, Қарағанды, Шымкент және Павлодар қалаларында анықталды.

Аталған факті бойынша Экономикалық тергеп-тексеру департаментімен ҚК 301-1-бабы бойынша сотқа дейінгі тергеп-тексеру жүргізілуде.

Прокуратура халық денсаулығына қауіп төндіретін әрекеттермен күрес жұмыстарын жалғастыруда.

70-ТЕН АСТАМ БІЛІМ БЕРУ МЕКЕМЕЛЕРІНІҢ АСХАНАЛАРЫНДА САНИТАРИЯЛЫҚ ТАЛАПТАР САҚТАЛМАҒАН

Балалардың құқықтарын қорғау прокуратураның басты басымдықтарының бірі.

Осы бағытта Түркістан облысының прокуратурасы білім беру ұйымдарының асханаларын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарға сәйкестігіне талдау жүргізді.

Талдау нәтижесімен мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобасы аясында асханаларды жаңғыртып, пайдалануға алған кәсіпкерлердің 70 мектепте санитариялық-эпидемиологиялық қорытындысыз қызмет атқарып келгені анықталды.

Түркістан облысының прокуратурасы аталған заң бұзушылықтар бойынша облыс әкімдігіне және санитариялық-эпидемиологиялық бақылау департаментіне қадағалау актілерін енгізді.

Нәтижесінде 50 білім беру мекемесі санитариялық-эпидемиологиялық қорытындыларын алды және 12 184 балаға тиісті қызмет көрсетіледі.

Орын алған заң бұзушылықтар бойынша мектеп әкімшілігі мен кәсіпкерлерге Қазақстан Республикасының «Әкімшілік құқық бұзушылық туралы» кодексінің 463-бабының 1-бөлігіне сәйкес 81 әкімшілік хаттама толтырылып, жалпы сомасы 7,3 млн теңгеден астам айыппұл салынды.

Балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету және заң бұзушылықтарды жою мәселесі Түркістан облысы прокуратурасының тұрақты бақылауында.

АСТАНАДА ТІКТОК ЖЕЛІСІНДЕГІ ЖАЛҒАН «ЕМШІ» СОТТАЛДЫ

Астана қаласының тұрғыны «TikTok» әлеуметтік желісінде өзін «емші» ретінде таныстырып, экстрасенсорлық қабілеттері арқылы емдеу қызметтерін ұсынған аккаунт ашқан.

Әлеуметтік желілер арқылы жәбірленушілердің бірінің денсаулығына қатысты мәселелері бар екенін білген ол, өзін ерекше қабілеттерге ие тұлға ретінде көрсетіп, белгілі бір ақыға «емдеу» қызметін көрсете алатынына сендірген.

Осылайша, кінәлі 3 жәбірленушіден жалпы сомасы 5,5 млн теңгеден асатын ақшалай қаражатты алаяқтық жолмен иемденіп, оны букмекерлік кеңселерде ставка жасауға жұмсаған. Мемлекеттік айыптаушы сотта сотталушының кінәсін дәлелдейтін барлық дәлелдемелерді ұсынды.

Сотта айыпталушы кінәсін толық мойындап, келтірілген залалды ішінара өтеген. Сот үкімімен кінәлі адам 2 жыл 4 ай мерзімге бас бостандығынан айыру жазасына сотталды.

Үкім заңды күшіне енді.

Прокуратура азаматтарды сақ болуға, әлеуметтік желілердегі күмәнді ұсыныстарға сенбеуге және мұндай фактілер туралы құқық қорғау органдарына дереу хабарлауға шақырады.

ҚАЙТАРЫЛҒАН АКТИВТЕР ЕСЕБІНЕН ЖҰҚПАЛЫ АУРУЛАР БӨЛІМШЕСІ ПАЙДАЛАНУҒА БЕРІЛДІ

Қызылорда облысының Арал ауданында прокуратура органдары арқылы мемлекетке қайтарылған активтер есебінен 25 орындық жаңа жұқпалы аурулар бөлімшесі пайдалануға берілді.

Жаңа медициналық нысан аудан тұрғындарына уақтылы және сапалы медициналық көмек көрсету мақсатында салынды.

Бұған дейін тұрғындар мұндай медициналық көмекті шектеулі жағдайда алуға мәжбүр болған.

Аталған бөлімшенің іске қосылуы медициналық көмектің қолжетімділігін арттырып, аудан халқының денсаулығын қорғауға мүмкіндік береді.

Медициналық нысанның ашылу рәсіміне Қызылорда облысының әкімі Нұрлыбек Нәлібаев, облыс прокуроры Ризабек Ожаров, Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің депутаты, сала мамандары мен қоғам өкілдері қатысты.

Нысанның салынуы мен мемлекетке қайтарылған активтердің мақсатты өрітінді жұмсалуды прокуратура органдарының бақылауында.

САҚ БОЛЫҢЫЗ! АЛАЯҚТАР ЖАҢА ТӘСІЛДІ ҚОЛДАНА БАСТАДЫ

Соңғы уақытта Uchet.kz және Qoldau.kz сервистерінің атын жамылған алаяқтар жалған SMS-хабарламалар таратып жатыр. Осыған байланысты киберқылмысқа қарсы іс-қимыл департаменті азаматтарды сақ болуға шақырады.

Қаскүнемдер хабарламада “шұғыл, тез әрекет ету керек” деген сөздерді әдейі қолданып, адамдарды асықтырып, қорқытып жеке деректерін, логин мен парольдерін алуға тырысады. Негізгі мақсат – азаматтардың есептік жазбаларына және қаржылық қаражатына қол жеткізу.

Есте сақтаңыз:

- ресми сервистер мұндай мазмұндағы SMS-хабарламаларды ешқашан жолдамайды;
- күмәнді хабарламаларға жауап бермеңіз, ондағы сілтемелерге өтпеңіз;
- жеке деректеріңізді (ЖСН, логин, пароль, банк картасының мәліметтері) SMS арқылы жібермеңіз;
- кез келген ақпаратты тек ресми сайттар мен сенімді дереккөздер арқылы тексеріңіз.

ХАБАРЛАНДЫРУ

13.03.2026 жылы сағат 12:00-де Түркістан облысы, Созақ ауданы, Қыземшек кенті, Тайқоңыр ауылы, Тұлпар көш-сі, 1 ғимарат мекенжайы бойынша “Демур” Мәдениет үйінде «УЗГ-1М қондырғысында ұңғымаларды бұрғылау кезінде пайда болған қауіпті емес қалдықтарына жататын бұрғылау қалдықтары мен бұрғылау шламдарын қайта өңдеу» жобасы бойынша ашық жиналыс форматында қоғамдық тыңдаулар өткізіледі.

Жер учаскесінің координаттары:

1 нүкте ендік 45.285266к// бойлық 67.521527к//

2 нүкте ендік 45.291791к// бойлық 67.525598к//

3 нүкте ендік 45.285589к// бойлық 67.538908к//

4 нүкте ендік 45.279960к// бойлық 67.535581к//

Белгіленіп отырған қызметтің бастамашысы: “МУХАШЕВА Э.С.” ЖК ЖСН: 860903401260

Мекенжайы: Шымкент қ., Еңбекші ауд., Түркістан көш.277. тел: 8 701 338 4949 Онлайн конференцияға сілтеме:

<https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=a100a3ROUGROUyM1xZDZtbXJnTkNRUT09>

Конференция идентификаторы: 616 540 8596, Кіру коды: 123456.

Қоғамдық тыңдауларға шығарылатын материалдармен осы сілтеме арқылы танысуға болады: <https://ndbecology.gov.kz/>

Жобаны әзірлеуші: «Tumar Construction Group» ЖШС

БСН: 211040021583

Мекен-жайы: Шымкент қаласы, Қаратау ауданы, Майтобе 214.

эл.пошта: tcg_21@mail.ru

Байланыс тел: 8 (776)7417047

ОБЪЯВЛЕНИЕ

13.03.2026 года в 12:00 в доме культуры «Демур» по адресу Туркестанская область, Сузакский район, Кыземшекская п.а., с.Тайқоңыр, ул. Тұлпар зд.1 проводятся общественные слушания в формате открытого собрания по проекту «Переработка буровых отходов и буровых шламов относящиеся к неопасным отходам образованных при бурении скважин на установке УЗГ – 1М».

Географическая координаты расположения объекта:

1 точка широта 45.285266к// долгота 67.521527к//

2 точка широта 45.291791к// долгота 67.525598к//

3 точка широта 45.285589к// долгота 67.538908к//

4 точка широта 45.279960к// долгота 67.535581к//

Инициатор намечаемой деятельности: ИП «МУХАШЕВА Э.С.»

ИИН: 860903401260

Адрес: г.Шымкент, Енбекшинский район, ул.Туркестанская, д.277. тел: 8 701 338 4949

Ссылка на онлайн-конференцию: <https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=a100a3ROUGROUyM1xZDZtbXJnTkNRUT09>

Идентификатор конференции: 616 540 8596, Код доступа: 123456.

С пакетом проектной документацией можно ознакомиться на Едином экологическом портале: <https://ndbecology.gov.kz/>

Разработчик: ТОО «Tumar Construction Group»

БИН: 211040021583

Адрес: г. Шымкент, Қаратау ауданы, Майтобе 214.

Адрес эл.почта: tcg_21@mail.ru

Контактный тел: 8 (776)7417047

Тұрғын үй жағдайын жақсарту мақсатында біржолғы зейнетақы төлемдерін пайдалану қағидаларына өзгерістер енгізілді. Бұл өзгерістер зейнетақы жинақтарының артығын жұмсауға болатын бір мақсатқа - Отбасы банкіндегі (Бәйтерек холдингінің еншілес ұйымы) қарыздар бойынша берешекті ішінара және толық өтеуге қатысты. Аталған мақсат қазақстандықтарға ипотека бойынша ай сайынғы төлемдерді өтеуге мүмкіндік беріп келген.

Бұл түзетулер Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрінің міндетін атқарушының бұйрығымен бекітілді. Аталған өзгеріс 2026 жылдың 31 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Бұрын Отбасы банкіндегі қарыздарды ішінара өтеу қалай жүзеге асырылды?

Банк клиенті enpf-otbasy.kz платформасына кіріп, «Тұрғын үй құрылыс жинақтары жүйесі бойынша ипотекалық қарыздың берешегін ішінара өтеу» мақсатын таңдайтын. Өтінім рәсімдеп, зейнетақы қорындағы артық жинақтарды пайдалануға сұрау жіберетін. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры (БЖЗҚ) өтінімді 5 жұмыс күні ішінде қарайтын және зейнетақы жинақтарының артығы болған жағдайда, біржолғы зейнетақы төлемі (БЗТ) сомасын Отбасы банкіндегі арнайы шотқа аударатын.

Қаражат түскеннен кейін клиент оны 20 жұмыс күні ішінде пайдалануы тиіс болатын. Әдетте, қарызды ішінара мерзімінен бұрын өтеу рәсімі кезекті несие төлемі жасалатын күні іске қосылатын. Соның нәтижесінде қарыз бойынша ай сайынғы төлем өтелетін.

Несие бойынша ай сайынғы төлем бірнеше бөліктен тұрады:

– негізгі қарыздан – бұл банктің тұрғын үй сатып алу үшін клиентке берген қаражаты;

Жарамсыз деп танылсын

*** Утеранные документы ИП” Манекеева” ИИН № 871205400797 бланки на международные перевозки грузов Беларусь 3 стран №5384077, 5378919, 5378920 считать недействительными.

*** Утеранный документ ИП” Алиханова Д.С.”ИИН 840925401573 иностранный бланк для перевозки грузов Россия 3 стр.№ 0294216 считать недействительными.

***1992ж.туылған Ускенбаева Динара Зиябековна атына тіркелген 2022ж.25.07-01.08.аралығында “БМСК деңгейінде СЖЖ.2 типті ҚД және АГ-сы бар пациенттерді озық тәжірибемен басқару бағдарламасы” негізінде 60 сағ. курсты бітірген Куәлігінің жоғалуына байланысты жарамсыз деп танылсын.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ТОО”К.М.Group” БИН 240440030301, извещает об уменьшение размера уставного капитала, претензии кредиторов принимаются в течение 1 месяца с момента опубликования. Казахстан г.Шымкент мкр.Туран ул.Куманбекова 3 Д-4 Б.

ОТБАСЫ БАНК ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖИНАҚТАРЫНЫҢ АРТЫҒЫН ПАЙДАЛАНА ОТЫРЫП, ҚАРЫЗДАРДЫ ІШІНАРА ӨТЕУДІҢ ЖАҢА ЕРЕЖЕЛЕРІН ТҮСІНДІРДІ

– банктің сыйақысынан – тұрғын үй сатып алуға берілген қаражатты пайдаланғаны үшін есептелетін пайыздар;
– мүмкін болатын мерзімі өткен берешек пен өсімпұлдардан – төлем уақытында жасалмаған жағдайда есептеледі;
– кейінге қалдырылған төлемдерден – егер қарыз қайта құрылымдалған болса;
– депозиттегі жинақтардан – алдын ала қарыз берілген жағдайда.

Қандай өзгерістер енгізілді?

Тұрғын үй жағдайын жақсарту үшін біржолғы зейнетақы төлемдерін пайдалану қағидаларында «берешек» ұғымы «негізгі қарыз» ұғымымен алмастырылды.

Бұл дегеніміз, енді зейнетақы жинақтарының артығын пайдалана отырып, несие бойынша ішінара немесе толық мерзімінен бұрын өтеу кезінде тек негізгі қарызды ғана өтеуге болады. Біржолғы зейнетақы төлемі есебінен ай сайынғы төлемді толық жабу мүмкін болмайды.

Несие бойынша сыйақы (пайыздар) және ай сайынғы төлем құрамына кіретін басқа да ілеспе төлемдерді қарыз алушы өз қаражаты есебінен төлеуі тиіс.

Енді Отбасы банкіндегі қарыздарды ішінара және толық өтеу қалай жүзеге асырылады?

Жаңа талаптардың енгізілуіне байланысты Отбасы банкіндегі қарыздарды ішінара немесе толық өтеу процесін қайта бейімдеу қажет. Бұл белгілі бір уақытты талап етеді.

Алдағы уақытта бұл операция екі кезеңнен тұратын болады:

– алдымен несие бойынша сыйақы және басқа да ілеспе төлемдер қарыз алушының өз қаражаты есебінен төленеді;

– содан кейін негізгі қарыз зейнетақы жинақтарының артығы есебінен өтеледі.

Осыған байланысты Отбасы банкіндегі ағымдағы және арнайы шоттарда қажетті қаражаттың алдын ала болуын қамтамасыз ету қажет.

Банктің қашықтан көрсетілетін қызметтерін – мобильді қосымшаны және otbasybank.kz сайындағы жеке кабинетті – жаңа талаптарға бейімдеу мақсатында Отбасы банк біржолғы зейнетақы төлемдерін пайдалана отырып, қарыздарды ішінара немесе толық өтеуге арналған өтінімдерді қабылдауды уақытша тоқтатуға мәжбүр.

enpf-otbasy.kz платформасында өтінімдерді қабылдау 2026 жылдың 30 қаңтарынан 31 қаңтарына қараған түннен бастап 2026 жылдың 2 наурызына дейін тоқтатылады.

2026 жылдың 30 қаңтарын қоса алғандағы мерзімге дейін берілген өтінімдер бұрынғы ережелерге сәйкес жұмыс тәртібінде қаралады.

enpf-otbasy.kz платформасында БЖЗҚ-дан зейнетақы жинақтарының артығын сұрату процесі өзгеріссіз қалады.

Тұрғын үй жағдайын жақсарту мақсатында зейнетақы қаражатты пайдаланудың басқа барлық бағыттары өзгеріссіз сақталады.

Бұл іс жүзінде қалай жүзеге асады?

1-мысал
Банк клиентінің зейнетақы жинағының артық сомасы 100 000 теңге. Ол осы қаражатты тұрғын үй қарызы бойынша ай сайынғы төлемді өтеу

үшін пайдаланғысы келеді. Аталған ай сайынғы төлем келесі бөліктерден тұрады:

– ай сайынғы төлемнің жалпы сомасы – 74 825 теңге;

– тұрғын үй қарызы бойынша сыйақы (пайыздар) – 6 175 теңге;

– негізгі қарыз – 65 699 теңге.

Бұрынғы ережелер бойынша ішінара мерзімінен бұрын өтеу қызмеіін пайдалана отырып, клиент ай сайынғы төлемді толықтай біржолғы зейнетақы төлемі (БЗТ) есебінен өтей алатын.

Жаңа ережелерге сәйкес, клиент алдымен тұрғын үй қарызы бойынша сыйақыны төлеу үшін 6 175 теңге көлемінде өз қаражатын ағымдағы шотқа салуы қажет. Тек содан кейін ғана ол біржолғы зейнетақы төлемі есебінен 65 699 теңге мөлшеріндегі негізгі қарызды өтейді.

Біржолғы зейнетақы төлемінің қалған бөлігі

(100 000 – 65 699 = 34 301 теңге) қосымша түрде негізгі қарызды өтеуге бағытталады.

2-мысал

Банк клиентінің зейнетақы жинақтарының артығы 200 000 теңге. Ол бұл қаражатты алдын ала тұрғын үй қарызы бойынша ай сайынғы төлемді өтеу үшін пайдаланғысы келеді.

Алдын ала қарыздар банктің мемлекеттік және өз бағдарламалары аясында 2%-дан бастап мөлшерлеменен беріледі. Бастапқы жарна 10%-дан басталады. Бұл қарыз түрі тұрғын үй құнының 100% көлемінде беріледі және несие бойынша сыйақы толық берілген сомаға есептеледі. Бастапқы жарна есепке алынбайды, ол Отбасы банкіндегі депозитте сақталады. Қарыз алушы несие бойынша төлем жасаумен қатар депозиттегі жинақтарын несие сомасының 50%-ына дейін толықтыруы тиіс. Бұл – тұрғын үй құрылыс жинақтары жүйесінің талаптары.

Осыған байланысты алдын ала қарыз бойынша ай сайынғы төлем екі бөліктен тұрады:

– банктің сыйақысын (пайыздарын) төлеу;

– депозитке міндетті жинақ жарнасын аудару.

Депозитте несие сомасының 50%-ы жиналғаннан кейін, бұл қаражат қарызды өтеуге бағытталады, ай сайынғы төлем мөлшері азаяды және содан кейін клиент негізгі қарыз бен оған есептелетін сыйақыны төлей бастайды.

Алдын ала қарыз бойынша клиенттің ай сайынғы төлемі келесі сомалардан тұрады:

– ай сайынғы төлемнің жалпы сомасы – 75 000 теңге;

– алдын ала қарыз бойынша сыйақы – 25 000 теңге;

– депозитке міндетті жарна – 50 000 теңге.

Бұрынғы ережелер бойынша ішінара мерзімінен бұрын өтеу функциясын пайдалана отырып, клиент 75 000 теңге мөлшеріндегі ай сайынғы төлемді толықтай біржолғы зейнетақы төлемі (БЗТ) есебінен өтей алатын. Бұл жағдайда БЗТ-ның қалған 125 000 теңгесі негізгі қарызды өтеуге бағытталады.

Жаңа ережелерге сәйкес, клиент алдымен өз қаражаты есебінен ағымдағы шотта несие бойынша сыйақыны және депозитке міндетті жарнаны қамтамасыз етуі тиіс. Тек содан кейін ғана ол 200 000 теңге мөлшеріндегі біржолғы зейнетақы төлемі есебінен негізгі қарызды өтей алады.

Бетгі дайындаған: Әйгерім АБДУЛЛА.

Открылось наследство

*** Открылось наследство после смерти гр. Нурметова Кахрамана Абдусаматовича, умершего 30.08.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Ишимову А.Х. г.Шымкент ул.Калдаякова 8-7 тел. 8 707 935 88 17.

*** Открылось наследство после смерти гр. Столярова Максима Юрьевича, умершего 19.01.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Ешаевой Г.Д. г.Шымкент ул. Байтерекова 89 тел. 8 771 685 75 23.

*** Открылось наследство после смерти гр. Тастанбекова Садуакаса, умершего 19.09.2025 г. Наследникам обращаться к нотариусу Жумаевой А.К. г.Шымкент ул. Байтерекова 89 тел. 8 778 330 24 83.

*** Открылось наследство после смерти гр. Ермаханова Улихана Нурханулы, умершего 17.05.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Ишимову А.Х. г.Шымкент ул.Калдаякова 8 7 тел. 8 707 935 88 17.

*** Открылось наследство после смерти гр. Отыншиева Сакена Коргановича, умершего 25.07.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Жалгасовой Ж.Н. г.Шымкент ул. Дулати 27 тел. 8 701 747 62 87.

*** Открылось наследство после смерти гр. Арапбековой Зулфии Айтжановны, умершей 25.12.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Жумабековой Э.Б. г.Шымкент ул. Рыскулова 80 тел. 8 707 848 38 58.

*** Открылось наследство после смерти гр. Рахматовой Кулпаша Саулебаевны, умершей 28.09.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Мешитбаевой З.Д. г.Шымкент ул. Мадели кожа 1 Г. тел. 8 771 383 43 47.

*** Открылось наследство после смерти гр. Тлеубергенова Талгата Идрисовича, умершего 22.08.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Бабаевой Л.К. г.Шымкент ул. Желтоқсан 20 Б. 111.

*** Открылось наследство после смерти гр. Ортаева Курасбека, умершего 18.08.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Жабаевой А.О. г.Шымкент ул. Мангельдина 43 тел. 8 707 785 08 48.

*** Открылось наследство после смерти гр. Ахмедова Закиржана Насировича, умершего 18.10.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Жалгасовой Ж.Н. г.Шымкент ул. Дулати 27 тел. 8 701 747 62 87.

*** Открылось наследство после смерти гр. Толепбергеновулы Муратали, умершего 27.11.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Жандарбековой Н.Ж. г.Шымкент ул. Дулати 203/а. тел. 8 705 410 09 24.

*** Открылось наследство после смерти гр. Досановой Мейрамкула Тулендиевны, умершей 18.01.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Мешитбаевой З.Д. г.Шымкент ул. Мадели кожа 1 Г. тел. 8 771 383 43 47.

*** Открылось наследство после смерти гр. Ардабаева Армана Кабыловича, умершего 31.12.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Мадалиевой М.У. г.Шымкент ул. Аскарлова 3-26 тел. 8 777 919 25 77.

*** Открылось наследство после смерти гр. Мадалиева Маната, умершего 29.12.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Ахметовой А. г.Шымкент мкр. Спортивный 7. тел. 8 701 354 27 83.

*** Открылось наследство после смерти гр. Музыка Натальи Юрьевны, умершей 02.10.2025 г. Наследникам обращаться к нотариусу Досимбековой Т.В. г.Шымкент ул. Ильяева 4-81 тел. 8 701 727 45 71.

*** Открылось наследство после смерти гр. Лаптиновой Галины Борисовны, умершей 11.09.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Абишевой Ч.А. г.Шымкент ул. Уалиханова 219-41 тел. 8 777 887 47 77.

*** Открылось наследство после смерти гр. Уткина Евгения Ивановича, умершего 03.09.2007г. Наследникам обращаться к нотариусу Досимбековой Т.В. г.Шымкент ул. Ильяева 4-81 тел. 8 701 727 45 71.

*** Открылось наследство после смерти гр. Сапбек Жанара Ильясбекқызы, умершей 28.10.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Дауыловой Ж.А. г.Шымкент мкр. Нурсат дом 166-13. тел. 8 701 749 71 48.

*** Открылось наследство после смерти гр. Токмуратовой Шарипы, умершей 26.07.2025 г. Наследникам обращаться к нотариусу

Акшабаевой А.А. г.Шымкент ул. Ильяева 22-23. тел. 8 702 309 40 09.

*** Открылось наследство после смерти гр. Мирановой Махсуды Ермедовны, умершей 24.11.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Айтмурзаевой А.А. г.Шымкент ул. Бейбитшилик 22/36 тел. 8 776 306 00 73.

*** Открылось наследство после смерти гр. Розметова Абдумалика Абдупатаховича, умершего 02.10.2021г. Наследникам обращаться к нотариусу Айтмурзаевой А.А. г.Шымкент ул. Бейбитшилик 22/26 тел. 8 776 306 00 73.

*** Открылось наследство после смерти гр. Сайдирасуловой Фариды Сайдалимхановны, умершей 22.01.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу дауыловой Ж.А. г.Шымкент мкр. Нурсат 166-13. тел. 8 701 749 71 48.

*** Открылось наследство после смерти гр. Мустапаева Оразбая, умершего 21.08.2025 г. Наследникам обращаться к нотариусу Танбергенову С.А. г.Шымкент мкр. Нурсат 39/1 тел. 8 777 686 66 13.

*** Открылось наследство после смерти гр. Енжанова Сейтбека Мынбайулы, умершего 16.09.2019г. Наследникам обращаться к нотариусу Есенбаевой Г.Р. г.Шымкент ул. Туркестанская 2/3 тел. 8 701 780 63 44.

*** Открылось наследство после смерти гр. Нусеновой Баяна Мусилимовны, умершей 08.09.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Орынбаевой Э.А. г.Шымкент ул. Байтурсынова 88 В. тел. 8 702 426 62 23.

*** Открылось наследство после смерти гр. Устиновой Людмилы Александровны, умершей 09.08.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Абу Г.К. г.Шымкент ул. Елшибек багыра 118. тел. 8 777 018 77 00.

*** Открылось наследство после смерти гр. Зиябекова Азизбека Курбанбековича, умершего 25.08.2015г. Наследникам обращаться к нотариусу Ингенбаевой Р.А. г.Шымкент ул. Кабанбай багыра 14/23 тел. 8 701 407 52 26.

*** Открылось наследство после смерти гр. Ешмуратова Шерхана Манабаевича, умершего 26.10.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Альчикеновой Ж.С. г.Шымкент ул. Мадели кожа 1 Г. тел. 8 705 682 20 75.

*** Открылось наследство после смерти гр. Казакбаевой Махсуды Акмаловны, умершей 05.04.2023г. Наследникам обращаться к нотариусу Акшабаевой А.А. г.Шымкент ул. Ильяева 22-23 тел. 8 702 309 40 09.

*** Открылось наследство после смерти гр. Аширбаева Ердаулета Еркенбаевича, умершего 29.10.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Жумабековой Э.Б. г.Шымкент ул. Рыскулова 80 тел. 8 707 848 38 58.

*** Открылось наследство после смерти гр. Туракельдиева Кенжегалия, умершего 05.01.2009г. Наследникам обращаться к нотариусу Альчикеновой Ж.С. г.Шымкент ул. Мадели кожа 1 Г. тел. 8 705 682 20 75.

*** Открылось наследство после смерти гр. Решетова Дмитрия Федоровича, умершего 21.01.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Жандарбековой Н.Ж. г.Шымкент ул. Дулати 203/А. тел. 8 705 410 09 24.

*** Открылось наследство после смерти гр. Газиевой Зарины Викторовны, умершей 10.09.2001г. Наследникам обращаться к нотариусу Пернебаеву Б.А. г.Шымкент ул. Аскарлова 5-62 тел. 8 701 714 73 94.

*** Открылось наследство после смерти гр. Далатквизиной Эльвиры Разаковны, умершей 08.10.2010г. Наследникам обращаться к нотариусу Пернебаеву Б.А. г.Шымкент ул. Аскарлова 5-62. тел. 8 701 714 73 94.

*** Открылось наследство после смерти гр. Бекболатовой Зарины Султановны, умершей 05.08.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Айнабаевой С.И. г.Шымкент ул. Сайрамская 235/1 тел. 8 705 285 07 08.

*** Открылось наследство после смерти гр. Абдраман Алпамыса, умершего 29.08.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Жанузак Г.А. г.Шымкент ул. Аскарлова 32-43. тел. 8 701 753 69 00.

*** Открылось наследство после смерти гр. Сиязова Калдыбая Рысбаевича, умершего 02.12.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Бурбай А.К. Туркестан. обл. с. Рыскулова. ул. Рыскулова 230 тел. 8/ 708 824 79 95.

Ликвидация

*** ТОО "Сейхан Сайнтифик Групп" объявляет о своей ликвидации БИН 210940003028, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан Туркестан. обл. Тoleбский р/н с. Биринши Мамыра ул. Уйымшыл 133.

*** ТОО "БАТЫР-ЖЕЗ" объявляет о своей ликвидации БИН 230540023241, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан Туркестан. обл. г. Сарыагаш мкр. Молтек 3-1.

*** Объединение индивидуальных предпринимателей и юридических лиц "Ассоциация автозаправочных станций Туркестан. обл. "Нурлы жол" объявляет о своей ликвидации БИН 221040002856, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан Туркестан. обл. Сайрамский р/н с. Аксу ул. Бекет Багыра 3 В.

*** ТОО "Мир-М" объявляет о своей ликвидации БИН 030740005239, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г. Шымкент ул. Желтоқсан дом 20-58.

*** Общественное объединение "Федерация видов борьбы на поясах Сузакского района" объявляет о своей ликвидации БИН 180340032569, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан Туркестан. обл. Сузакский р/н с. Шолаккорган ул. Байтурсынова 22.

*** ТОО "Бейнет Агро" объявляет о своей ликвидации БИН 230240028122, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан Туркестан. обл. Тoleбский р/н с. Биринши Мамыра ул. Уйымшыл 133.

*** ТОО "Nymat PRO" объявляет о своей ликвидации БИН 190940015939, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г. Шымкент мкр. 15 дом 2 кв. 82.

*** ТОО "Makedonsky" объявляет о своей ликвидации БИН 180740017084, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г. Шымкент мкр. Акжайык ул. Айдапкелова дом 17.

*** Благотворительный общественный фонд защиты бездомных животных "Вторая жизнь" объявляет о своей ликвидации БИН 120240011630, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г. Шымкент ул. Метеорологическая дом 41.

*** ТОО "Saturn system" объявляет о своей ликвидации БИН 160640006041, все претензии

принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г. Шымкент мкр. Нурсат дом 33-3.

*** ТОО "Balausa "школа" объявляет о своей ликвидации БИН 230140013011, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г. Шымкент ул. Елшибек багыра 85 А.

*** ТОО "Aliya Med" объявляет о своей ликвидации БИН 210940023807, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан Туркестан. обл. Сайрам. р/н с. Карасу ул. Жибек жолы 195 А.

*** ТОО "Салауат фарм" объявляет о своей ликвидации БИН 231140012591, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан Туркестан. обл. Сарыагашский р/н с. Дербисек ул. Мамбетова 67.

*** ТОО "BEKTRANS-LOGISTICS" объявляет о своей ликвидации БИН 251040004858, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г. Шымкент мкр. Хатын копр ул. Хан танири 81.

*** ТОО "Коллекторское агентство "Прайм" объявляет о своей ликвидации БИН 221240041100, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г. Тараз мкр. Акбулак дом. 28-52.

*** ТОО "Общественное объединение инвалидов" Азамат" объявляет о своей ликвидации БИН 210240018756, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г. Шымкент Самал-1 здание 1519 А.

*** Объединение индивидуальных предпринимателей и юридических лиц "Ассоциация Садаводов" объявляет о своей ликвидации БИН 140240022858, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г. Шымкент ул. Жандосова здание 73.

*** ТОО "Alma Jabagly" объявляет о своей ликвидации БИН 171040027592, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г. Шымкент мкр. Туркестан ул. Трактористов 2/2.

*** Сельскохозяйственный производственный кооператив "Максат Б.М" объявляет о своей ликвидации БИН 210840013112, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г. Шымкент ул. Театральная 31 А. кв. 14.

*** Общественное объединение "Qamqog" объявляет о своей ликвидации БИН 241240037285, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан Туркестан. обл. с. Темирлан ул. Абасова 7/1.

АЙҒАҚ

Газет ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігінде, Ақпарат және мұрағат коми-тетінде 2010 жылдың 5 қаңтарыда есепке қойылып, №10617-Г тіркеу куәлігі берілген.

Құрылтайшысы және меншік иесі «Айғақ» Медиа ЖШС

Ұлжан КАСЫМЖАНҚЫЗЫ НАУШАБАЕВА - Бас редактор

Арайлым ӘБСАҒАТ - журналист

РЕДАКЦИЯНЫ МЕКЕНЖАЙЫ:

160000, Шымкент қаласы, Ф. Ильяев көшесі, 29. E-mail: aigak@mail.ru www.aigak.kz

Жандос САҒЫНДЫҚОВ - Безендіруші
Мұхтар СЕРІКБАЕВ - Тарату бөлімі
Ұлжалғас САҒЫНДЫҚОВА - Жарнама

Мақаланың жариялану аяқсыз тегін.

Журналистер: 8 (7252) 30-10-86, Жарнама бөлімі тел: 8 (7252) 21-34-30, Қаржы бөлімі тел: 8 (7252) 21-06-34 Факс: 30-07-25 Газетті тарату және жеткізу қызметі: 8 775 777 34 62

Газет тарайтын облыстар мен қалалар:

Астана, Ақмола, Алматы, Атырау, Ақтөбе, Ақтүбе, Ақсай, Батыс Қазақстан, Шығыс Қазақстан, Солтүстік Қазақстан, Түркістан облысы, Жамбыл, Қызылорда, Қостанай, Көкшетау, Семей, Павлодар, Талдықорған, Қарағанды, Теміртау, Шымкент.

Жазылу индексі

658336

16+

Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп, «М-press» ЖШС-нің баспаханасында басылды. Шымкент қаласы, А. Байтұрсынұнов көшесі, 18.

Тасырды: №028 Таралымы: 5100

Нөмірдің кезекті редакторы - Аружан МАТТАЙ

Редакция авторлар мақаласы мен көзқарасына, жарнама мазмұнына жауап бермейді. Автор қолжазбасы өңделмейді және кері қайтарылмайды. Колемі үш компьютерлік беттен асытын материалдар қабылданбайды.

«Айғақ» жарияланған материалдарды көшіріп немесе өңдеп басу үшін редакцияның жазбаша рұқсаты алынып, газетке сілтеме жасалуы міндетті.

ХАБАРЛАНДЫРУ

«ЭКО-МТ» ЖШС Түркістан облысы Түлкібас ауданындағы «Санлақ» кен орнының құм-қиыршық тас қоспасын өндіру және өңдеу үшін тау-кен жұмыстарының жоспары жобасы бойынша ІІ санаттағы объектіге әсер етуге рұқсат алу үшін материалдар бойынша қоғамдық тыңдаулар өткізеді. Тыңдау 2026 жылғы 17 наурызда сағат 15:00-де Түркістан облысы, Түлкібас ауданы, Ақбиік а.о., Құлан а., Бейбітшілік көшесі, 82 үй (әкімдік), мекенжайы бойынша өтеді, Zoom сілтемесі: <https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=a100a3ROUGROYm1xZDZtbXJnTkNRUT09>

Конференция идентификаторы: 6165408596, Код доступа: 123456.
Өсер ету аумағы:
42к47'99.11"С, 70к46'90.79"В,
42к47'79.47"С, 70к46'87.51"В,
42к47'78.64"С, 70к47'09.05"В,
42к47'98.27"С, 70к47'10.16"В

Қоғамдық тыңдауларды ұйымдастыруға жауапты жергілікті атқарушы орган – «Түркістан облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ Тел: 8725-33-5-98-49. Ескертулер мен ұсыныстар қабылданатын жергілікті атқарушы органның электрондық пошта мекенжайы <https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar/Contacts?lang=rusonday-ak> ресми сайт <https://ndbecology.gov.kz/>, электрондық пошта: a.erkebai@ontustik.gov.kz. жоба бойынша құжаттама <https://ndbecology.gov.kz/>. Жоспарланған қызмет бастамашысының деректемелері мен байланыс деректері: «ЭКО-МТ» ЖШС, мекенжайы: Түркістан облысы, Түлкібас ауданы, Т. Рыскулова а., Биназар батыр көшесі, № 227 үй, БСН 070240002025. Құжаттаманы әзірлеушінің атауы және байланыс деректері: «Каз Гранд Эко Проект» ЖШС, тел, 8(775)3245005 Шымкент қаласы, Байтұрсынов көшесі 20 б. БСН 111040001588. Қосымша ақпаратты мына жерден алуға болады: 87753245005, sholpik@mail.ru.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ТОО «ЭКО-МТ» проводит общественные слушания по материалам для получения Разрешения на воздействие для объекта II категории по проекту ПЛАН ГОРНЫХ РАБОТ для добычи и переработки песчано-гравийной смеси месторождения «Санлақ» в Тюлькубасском районе Туркестанской области. Слушания состоятся 17 марта 2026 г. в 15:00 по адресу Туркестанская область, Тюлькубасский район, Акбийский с.о., с.Кулан., ул. БЕЙБИТШИЛИК, Д. 82 (акимат), ссылка Zoom: <https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=a100a3ROUGROYm1xZDZtbXJnTkNRUT09>

Идентификатор конференции: 6165408596, Код доступа: 123456.

Территория воздействия:
42к47'99.11"С, 70к46'90.79"В,
42к47'79.47"С, 70к46'87.51"В,
42к47'78.64"С, 70к47'09.05"В,
42к47'98.27"С, 70к47'10.16"В

Местный исполнительный орган ответственный за организацию общественных слушаний – ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Туркестанской области» Тел: 8725-33-5-98-49. Адрес электронной почты местного исполнительного органа, где принимаются замечания и предложения

<https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigiresurstar/Contacts?lang=ru>, так же официальный сайт <https://ndbecology.gov.kz/>, электронная почта: a.erkebai@ontustik.gov.kz. Документация по проекту размещена на <https://ndbecology.gov.kz/>. Реквизиты и контактные данные инициатора намечаемой деятельности: ТОО «ЭКО-МТ», адрес: Туркестанская обл, Тюлькубасский р-он, с. им.Т.Рыскулова, ул. Биназар батыр, дом № 227, БИН 070240002025. Наименование и контактные данные разработчика документации: ТОО «Каз Гранд Эко Проект», тел 8(775)3245005 город Шымкент ул. Байтұрсынова 20 б. БИН 111040001588. Дополнительную информацию можно получить по: 87753245005, sholpik@mail.ru.

ХАБАРЛАНДЫРУ

«КарьерТабыс» ЖШС Түркістан облысы, Ордабасы ауданы, Шұбар ауылдық округі (077 орам) мекенжайында «КарьерТабыс» ЖШС кірпіш зауытын салу жобасы бойынша қоршаған ортаға ықтимал әсерлер туралы есеп бойынша қоғамдық тыңдаулар өткізеді. Тыңдау 2026 жылғы 11 наурызда сағат 15:00-де Түркістан облысы,

Ордабасы ауданы, Шұбар а.о., Шұбар а., қ. Сағырбаев көшесі, 5 ғимарат (әкімдік), мекенжайы бойынша өтеді, Zoom сілтемесі: <https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=a100a3ROUGROYm1xZDZtbXJnTkNRUT09>

Конференция идентификаторы: 616 540 8596, Код доступа: 123456.
Өсер ету аумағы:

42к57'03.33"С, 69к30'66.29"В,
42к56'78.12"С, 69к30'67.3"В7,
42к56'79.23"С, 69к30'87.86"В,
42к57'04.99"С, 69к30'86.04"В

Қоғамдық тыңдауларды ұйымдастыруға жауапты жергілікті атқарушы орган – «Түркістан облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ Тел: 8725-33-5-98-49. Ескертулер мен ұсыныстар қабылданатын жергілікті атқарушы органның электрондық пошта мекенжайы <https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar/Contacts?lang=rusonday-ak> ресми сайт <https://ndbecology.gov.kz/>, электрондық пошта: a.erkebai@ontustik.gov.kz.

жоба бойынша құжаттама <https://ndbecology.gov.kz/>. Жоспарланған қызмет бастамашысының деректемелері мен байланыс деректері: «КарьерТабыс» ЖШС, БСН: 220240026005, Мекенжайы: Түркістан облысы, Ордабасы ауданы, Темірлан ауылы, Ордабасы көшесі, 20 үй. Құжаттаманы әзірлеушінің атауы және байланыс деректері: «Каз Гранд Эко Проект» ЖШС, тел, 8(775)3245005 Шымкент қ., Байтұрсынов көшесі 20 б. БСН 111040001588. Қосымша ақпаратты мына жерден алуға болады: 87753245005, sholpik@mail.ru

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ТОО «КарьерТабыс» проводит общественные слушания по Отчету о возможных воздействиях на окружающую среду по проекту «Строительства кирпичного завода ТОО «КарьерТабыс», по адресу: Туркестанская область, Ордабасинский район, Шубарский сельский округ (077 квартал). Слушания состоятся 11 марта 2026 г. в 15:00 по адресу Туркестанская область, Ордабасинский район, Шубарский с.о., с. Чубар., улица К.Сагирбаев, здание 5(акимат), ссылка Zoom:

<https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=a100a3ROUGROYm1xZDZtbXJnTkNRUT09>

Идентификатор конференции: 616 540 8596, Код доступа: 123456
Территория воздействия:

42к57'03.33"С, 69к30'66.29"В,
42к56'78.12"С, 69к30'67.3"В7,
42к56'79.23"С, 69к30'87.86"В,
42к57'04.99"С, 69к30'86.04"В

Местный исполнительный орган ответственный за организацию общественных слушаний – ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Туркестанской области» Тел: 8725-33-5-98-49. Адрес электронной почты местного исполнительного органа, где принимаются замечания и предложения

<https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigiresurstar/Contacts?lang=ru>, так же официальный сайт <https://ndbecology.gov.kz/>, электронная почта: a.erkebai@ontustik.gov.kz. Документация по проекту размещена на <https://ndbecology.gov.kz/>. Реквизиты и контактные данные инициатора намечаемой деятельности: ТОО «КарьерТабыс», БИН: 220240026005, Адрес: Туркестанская

область, Ордабасинский район, с.Темирлановка, ул.Ордабасы, д.20. Наименование и контактные данные разработчика документации: ТОО «Каз Гранд Эко Проект», тел 8(775)3245005 г. Шымкент, ул. Байтұрсынова 20 б. БИН 111040001588. Дополнительную информацию можно получить по: 87753245005, sholpik@mail.ru

ХАБАРЛАНДЫРУ

«META STONE QUARRY» ЖШС

1. Түркістан облысы Түлкібас ауданындағы Бектау әктас кен орнында шөгінді тау жынысын (әктас) өндіру жөніндегі операциялардың салдарын жою жоспарының жобасы (ашық әдіспен өндіру).

2. Түркістан облысы Созақ ауданындағы «Шован» кен орнында мәрмөрленген брекчияларды өндіру бойынша жүргізілген операциялардың салдарын жою жоспарының жобасы.

Жобалар бойынша «қоршаған ортаны қорғау» бөлімі бойынша жария талқылаулар. Жоба бойынша құжаттама орналастырылған сайттың мекенжайы, сондай-ақ ескертулері мен ұсыныстары қабылданады: <https://ndbecology.gov.kz/>, 2026 жылдың 18 ақпанынан бастап он жұмыс күні ішінде қол жетімді болады.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ТОО «META STONE QUARRY» проводит общественные слушания посредством публичных обсуждений по Раздел «Охрана окружающей среды» по проектам:

1. ПРОЕКТ ПЛАНА ЛИКВИДАЦИИ ПОСЛЕДСТВИЙ ОПЕРАЦИЙ ПО ДОБЫЧЕ ОСАДОЧНОЙ ГОРНОЙ ПОРОДЫ (ИЗВЕСТНЯКОВ) НА МЕСТОРОЖДЕНИИ ИЗВЕСТНЯКА БЕКТАУ В ТЮЛЬКУБАССКОМ РАЙОНЕ ТУРКЕСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ. (открытая добыча)

2. ПРОЕКТ ПЛАНА ЛИКВИДАЦИИ ПОСЛЕДСТВИЙ ОПЕРАЦИЙ ПО ДОБЫЧЕ МРАМОРИЗОВАННЫХ БРЕКЧИЙ МЕСТОРОЖДЕНИЯ «ШОВАН» В СУЗАКСКОМ РАЙОНЕ ТУРКЕСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ. (открытая добыча)

Адрес сайта где размещена документация по проекту, так же где принимаются замечания предложения <https://ndbecology.gov.kz/>, будет доступна с 18 февраля 2026 г в течении десять рабочих дней.

ХАБАРЛАНДЫРУ

«Kaz prommet» ЖШС Шымкент қаласы, Еңбекші ауданы, Қапал батыр көшесі, «Онтустик» ИА, №33 ғимарат мекенжайында құрамында қорғасын бар шаңды, мыс және алюминий сынықтарын, мырыш оксиді бар қалдықтарды, сондай-ақ аккумуляторларды бөлшектеуден қорғасын сынықтарын қоса алғанда, қайталама қара металлды қайта өңдеу зауыты жобасы бойынша қоршаған ортаға ықтимал әсерлер туралы есеп бойынша қоғамдық тыңдаулар өткізеді. Тыңдау 2026 жылғы 26 наурызда сағат 15:00-де Шымкент қаласы, Еңбекші ауданы, «Оңтүстік» ИА., Қапал батыр көшесі, №33 ғимаратта мекенжайы бойынша өтеді. Zoom сілтемесі: <https://us05web.zoom.us/j/2338273093?pwd=XIjSf9SgcokmSFTiZfpYp hPN2J4qNS.1&omn=84728543761> Конференция идентификаторы: 233 827 3093, Кіру коды: z8Rh71.

Өсер ету аумағы:

42к27'34.74"С, 69к72'03.11"В

Жоба бойынша құжаттама келесі сайттарда орналастырылған: <https://hearings.ndbecology.gov.kz> және «Шымкент қаласының қалалық жайлы ортаны дамыту басқармасы» ММ сайтында <https://www.gov.kz/memleket/entities/shymkent-tabigi-resurstar/activities/directions?lang=ru> «Қоғамдық тыңдаулар» бөлімінде танысуға болады. Жұртшылық ұсыныстар мен ескертпелерді электронды түрде мына мекенжайға жіберуіне болады: g.ermekbaeva@shymkent.gov.kz., қағаз түрінде: Шымкент қаласы, Тауке хан даңғылы, 6, тел. +7 (7252) 53-02-75. Жоспарланған қызмет бастамашысының деректемелері мен байланыс деректері: «Kaz prommet» ЖШС, БСН: 250940034017, Мекенжайы: Шымкент қаласы, Еңбекші ауданы, Қапал батыр көшесі, «Оңтүстік» ИА, №33 ғимарат, тел: +7700 088 8720. Құжаттаманы әзірлеушінің атауы және байланыс деректері: «Каз Гранд Эко Проект» ЖШС, тел, 8(775)3245005 Шымкент қаласы, Байтұрсынов көшесі 20 б. БСН 111040001588. Қосымша ақпаратты мына жерден алуға болады: 87753245005, sholpik@mail.ru

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ТОО «Kaz prommet» проводит общественные слушания по Отчету о возможных воздействиях на окружающую среду по проекту «Завод по переработке вторичного черного металлолома, включая свинцоводержащую пыль, медный и алюминиевый лом, отходы с оксидом цинка, а также свинцовый лом от разборки аккумуляторов, по адресу: г.Шымкент, Енбекшинский район, ул.Капал Батыра, ИЗ «Онтустик», здание №33». Слушания состоятся 26 марта 2026 г. в 15:00 по адресу г.Шымкент, Енбекшинский район, ул.Капал батыра, ИЗ «Онтустик», здание №33. ссылка Zoom: <https://us05web.zoom.us/j/2338273093?pwd=XIjSf9SgcokmSFTiZfpYp hPN2J4qNS.1&omn=84728543761>

Идентификатор конференции: 233 827 3093, Код доступа: z8Rh71.

Территория воздействия:

42к27'34.74"С, 69к72'03.11"В

Документация по проекту размещена на сайте <https://hearings.ndbecology.gov.kz/> и на сайте ГУ «Управление развития комфортной городской среды города Шымкент» в разделе «Общественные слушания». <https://www.gov.kz/memleket/entities/shymkent-tabigi-resurstar/activities/directions?lang=ru>. Общественность может направить свои замечания и предложения в электронной форме по адресу:

[g.ermekbaeva@shymkent.gov.kz.](mailto:g.ermekbaeva@shymkent.gov.kz), в бумажной форме: г. Шымкент, проспект Тауке хана, 6, тел. +7 (7252) 53-02-75. Реквизиты и контактные данные инициатора намечаемой деятельности: ТОО «Kaz prommet», БИН: 250940034017, Адрес:

г.Шымкент, Енбекшинский район, ул.Капал батыр, ИЗ «Онтустик», здание №33, тел: +7700 088 8720. Наименование и контактные данные разработчика документации: ТОО «Каз Гранд Эко Проект», тел, 8(775)3245005 город Шымкент ул. Байтұрсынова 20 б. БИН 111040001588. Дополнительную информацию можно получить по: 87753245005, sholpik@mail.ru